

Terneuzen

Sluiskil Oost

PlanMER

planMER

Terneuzen

Sluiskil Oost

identificatie

projectnummer:

0715.008169.00

projectleider:

ing. J.C.C.M. van Jole

planstatus

datum:

25-07-2011

status:

definitief

Inhoud

1. PlanMER	3
1.1. Aanleiding	3
1.2. planMER	4
1.3. Doel en vorm planMER en procedure	5
1.4. leeswijzer	6
2. Reikwijdte en detailniveau	7
2.1. Plangebied en referentiesituatie	7
2.2. Autonome ontwikkelingen	8
2.3. Reikwijdte planMER	9
3. Milieuonderzoeken	11
3.1. Inleiding	11
3.2. Milieuzonering bedrijvigheid	11
3.3. Externe veiligheid	14
3.4. Industrielawaai	21
3.5. Luchtkwaliteit	22
3.6. Water	24
3.7. Ecologie	28
3.8. Overige milieuthema's	32
4. Samenvatting en conclusies	38
4.1. Bestemmingsplan Sluiskil Oost	38
4.2. Conclusies planMER	38

Bijlage:

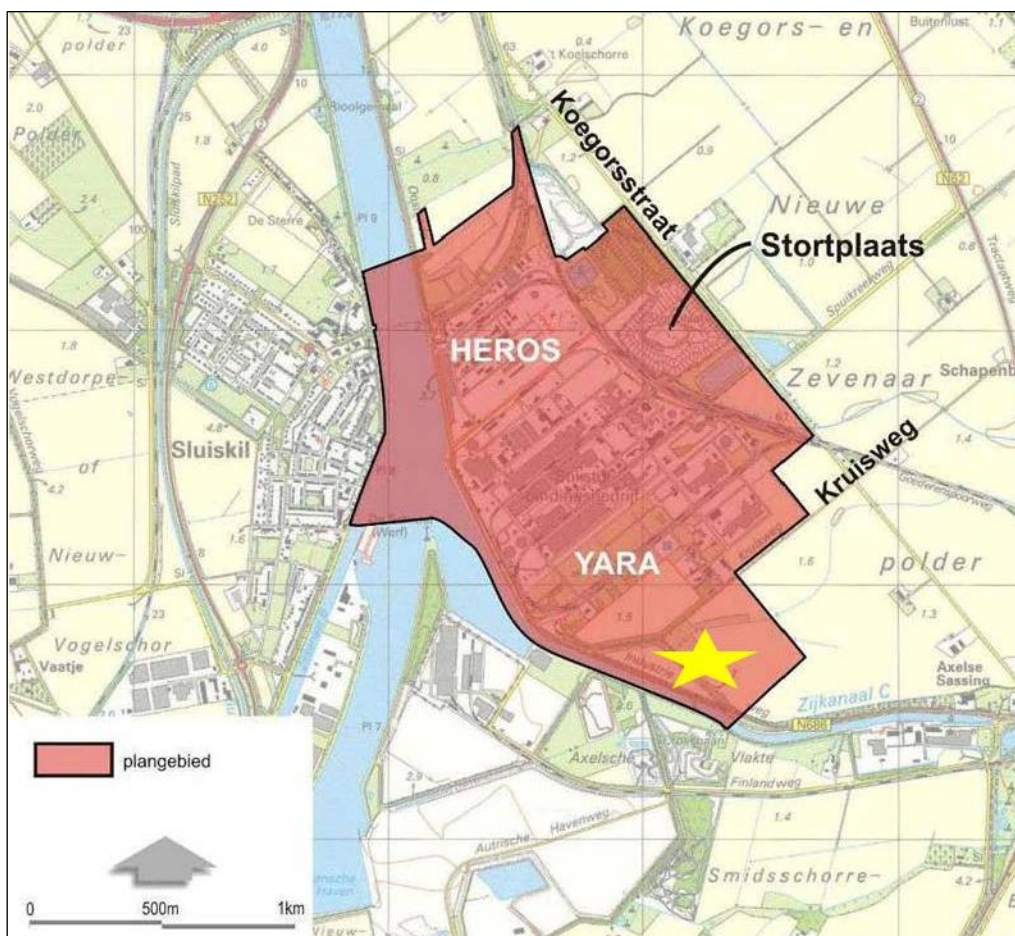
- 1 Externe veiligheid

1.1. Aanleiding

Bestemmingsplan Sluiskil-Oost

Voor het bedrijventerrein Sluiskil Oost is een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding. Het plangebied van het bestemmingsplan omvat onder andere de bestaande zeehavengebonden bedrijven Yara Sluiskil B.V. en Heros Sluiskil B.V. (inclusief de voorgenomen uitbreiding van dit bedrijf, het zogenaamde contractor-park) en de voormalige stortplaats aan de Koegorsstraat. De geldende bestemmingsregeling is sterk verouderd en voorziet niet in de door de bedrijven beoogde ontwikkelingsmogelijkheden.

De ligging van het plangebied van het bestemmingsplan Sluiskil-Oost is weergegeven op figuur 1.1.

Figuur 1.1. Begrenzing plangebied en ligging uitbreidingsgronden Yara Sluiskil B.V.

Opzet en doelstelling nieuwe planregeling

Het nieuwe, thans voorliggende, bestemmingsplan Sluiskil Oost heeft tot doel om de sterk verouderde planregelingen te vervangen door een nieuwe planregeling die is afgestemd op de aanwezige bedrijvigheid. Het gaat dan ook om een in hoofdzaak consoliderend bestemmingsplan. Voor wat betreft het bedrijf Yara Sluiskil B.V. wordt ten zuiden van het huidige bedrijfsterrein van Yara Sluiskil B.V. ruimte geboden voor nieuwe bedrijven, het zogeheten contractor-park. Ter plaatse wordt de vestiging van nieuwe, aan Yara-gelieerde bedrijven, mogelijk gemaakt.

1.2. planMER

Verplichting tot planMER

De Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage 1994 maken onderscheid in:

- een mer-plicht voor plannen (planMER);
- een mer-(beoordelings)plicht voor projecten (projectmer ook wel MER genoemd¹).

Een milieueffectrapportage staat niet op zichzelf, maar is een hulpmiddel bij de besluitvorming van de overheid over een plan of project. Daarom is:

- de planMER gekoppeld aan de besluiten van de overheid die het kader scheppen voor een mer-(beoordelings)plichtige activiteitplanMER;
- de projectmer gekoppeld aan de besluiten (plannen of vergunningen) van de overheid die de realisatie een mer-(beoordelings)plichtige activiteit direct mogelijk maken.

Het bestemmingsplan Sluiskil Oost vormt het kader voor de verschillende vormen van zware industriële bedrijvigheid. Dat wil zeggen dat bij het verlenen van een toekomstige omgevingsvergunning voor een milieuhinderlijke activiteit, het bestemmingsplan Sluiskil Oost het toetsingskader vormt voor deze omgevingsvergunning. Het gaat in elk geval om de volgende categorieën van activiteiten die worden genoemd in de bijlage bij het Besluit m.e.r..

- categorie C.18.4: De oprichting van een installatie voor de chemische behandeling van afvalstoffen met een capaciteit van 100 ton per dag of meer.
- categorie C.21.6: De oprichting van een geïntegreerde chemische installatie bestemd voor de fabricage van fosfaat-, stikstof- of kaliumhoudende meststoffen (enkelvoudige of samengestelde meststoffen).
- categorie D.21.6: De wijziging of uitbreiding van een geïntegreerde chemische installatie bestemd voor de fabricage van fosfaat-, stikstof- of kaliumhoudende meststoffen (enkelvoudige of samengestelde meststoffen) met een productiecapaciteit van 100.000 ton per jaar of meer.
- categorie D.18.1: De oprichting van een installatie voor de verwijdering van afvalstoffen met een capaciteit van 50 ton per dag of meer.

Het bestemmingsplan vormt daarmee het kader voor deze activiteiten waarvoor een MER moet worden opgesteld of waarvoor moeten worden beoordeeld of een MER noodzakelijk is (zogeheten m.e.r.-beoordeling). Dit betekent dat voor het bestemmingsplan Sluiskil Oost een planMER moet worden opgesteld.

¹ De procedure voor een milieueffectrapport wordt veelal afgekort tot m.e.r. Het milieueffectrapport zelf wordt afgekort tot MER.

Voor een later aangevraagde omgevingsvergunning voor een milieuhinderlijke activiteit heeft dit tot gevolg dat.

- In het kader van de omgevingsvergunning zelfstandig moet worden beoordeeld of een MER moet worden opgesteld dan wel of een m.e.r.-beoordeling doorlopen moet worden. Deze planMER verandert daar niets aan. De systematiek van het Besluit m.e.r. is dusdanig dat elk plan dat het kader biedt planMER-plichtig is, maar dat voor het uiteindelijk besluit dat de activiteit mogelijk maakt (in dit geval een omgevingsvergunning) een zelfstandige nadere afweging noodzakelijk is.
- De vestiging van deze activiteiten is rechtstreeks toegestaan in het bestemmingsplan. T zijner tijd hoeft geen planologische procedure meer te worden doorlopen met een bijbehorend planMER. De verplichting om een planMER op te stellen is hiermee uitgewerkt.

1.3. Doel en vorm planMER en procedure

Doel planMER

Doel van een planMER is het integreren van milieuoverwegingen in de voorbereiding van het bestemmingsplan Sluiskil-Oost. De resultaten van deze beoordeling worden vastgelegd in een milieueffectrapport (planMER) dat tezamen met het ontwerpbestemmingsplan ter inzage wordt gelegd.

Inhoud planMER

De inhoud van een planMER is afhankelijk van het abstractieniveau van het plan. In een planMER:

- wordt voor alle milieuaspecten systematisch ingegaan op de huidige situatie en de eventuele autonome ontwikkelingen (referentiesituatie);
- wordt nagegaan of en in welke mate de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt effect heeft op de diverse milieuaspecten en welke maatregelen mogelijk zijn om deze effecten te voorkomen.

Vorm planMER

De vorm van een planMER is vrij en niet aan regels gebonden. Voor voorliggende planMER is ervoor gekozen om de planMER niet integraal deel te laten uitmaken van het bestemmingsplan Sluiskil Oost maar een afzonderlijk en zelfstandig leesbaar planMER op te stellen.

Procedure

De procedure van voorliggende planMER, mede in relatie tot het op te stellen bestemmingsplan Sluiskil Oost, bestaat uit de volgende stappen:

1. openbare kennisgeving planMER;
2. raadpleging bestuursorganen over de reikwijdte en het detailniveau van het planMER aan de hand van dit concept planMER;
3. opstellen planMER en ontwerpbestemmingsplan;
4. ter inzage legging planMER met ontwerpbestemmingsplan;
5. advies van de Commissie m.e.r.;
6. verwerken zienswijzen en advies van de Commissie m.e.r. in (definitieve) bestemmingsplan en planMER;
7. vaststelling definitief planMER en bestemmingsplan;
8. evaluatie van effecten na planrealisatie.

1.4. leeswijzer

De opbouw van het planMER is als volgt.

- In hoofdstuk 2 wordt de reikwijdte en detailniveau van de planMER nader toegelicht.
- In hoofdstuk 3 worden de relevante milieuaspecten systematisch beschreven.
- Hoofdstuk 4 geeft ten slotte een samenvatting en conclusies weer van de planMER.

2. Reikwijdte en detailniveau

2.1. Plangebied en referentiesituatie

Plangebied

Het plangebied voor voorliggende planMER is weergegeven op figuur 1.1. Het plangebied wordt begrensd door infrastructuur: aan de westzijde het Kanaal van Gent naar Terneuzen, aan de zuidzijde het Zijkanaal C en aan de oostzijde grofweg door de goederenspoorlijn en de Koegorsstraat.

Tussen het terrein van Yara Sluiskil B.V. en de Koegorsstraat ligt een vuilstortplaats (gesloten in 2005). Aan weerszijden van het noordelijk deel van de Koegorsstraat hebben zich bedrijven gevestigd gericht op be- en verwerking van afval: het regionale overslagstation met milieustraat, een recyclingbedrijf (Sagro) en een autosloperij en metaalhandel (Netten & Zn). Aan de Spuikreekweg is een groothandel in ijzer en metalen gevestigd (schroothandel Mentzij).

Op het zeehaven- en industrieterrein is grootschalige industriële bedrijvigheid toegestaan. In het concept ontwerpbestemmingsplan is voorgesteld om ter plaatse bedrijven toe te laten die behoren tot milieucategorie 2 t/m 5. Het moet gaan om bedrijven voor zover deze kade- of havengebonden zijn, alsmede voor bedrijven die uitsluitend of overwegend diensten verlenen voor ter plaatse aanwezige kade- en havengebonden bedrijven. In de huidige situatie zijn op dit terrein diverse bedrijven gevestigd: Yara Sluiskil B.V., het recyclingbedrijf Heros Sluiskil B.V., (waar op het terrein tevens zijn gevestigd: de biomassacentrale, Bio Fuel Additive Plant 1 (biodieselfabriek) en Bio2E Terneuzen B.V.) en DIF Infrastructure Windturbinepark.

Yara Sluiskil B.V. en Heros Sluiskil B.V. zijn vanaf het water bereikbaar via een loswal / havenkade aan de buitenzijde van de Oostkade / Industrierweg en diverse havenkranen en transportbanden over de weg. Behalve van het kanaal wordt voor het aanvoeren van (een deel van de) grondstoffen en het afvoeren van producten gebruik gemaakt van een goederenspoorlijn. Daarnaast vindt een groot deel van de aan- en afvoer ook over de weg plaats.

2.2. Autonome ontwikkelingen

Yara Sluiskil B.V.

In 2009 is begonnen met de bouw van de nieuwe Ureum 7 fabriek van Yara Sluiskil B.V. In juni 2011 is deze nieuwe fabriek opgestart. Met de komst van deze nieuwe fabriek wordt een aanzienlijke vermindering van de uitstoot van broeikasgassen gerealiseerd. De resterende CO₂ en restwarmte zullen optimaal worden benut ten gunste van de grootschalige glastuinbouwontwikkeling in de kanaalzone (ten zuiden van Zijkanaal C, momenteel in ontwikkeling). Met de realisering van de nieuwe ureumfabriek kan Yara Sluiskil B.V. tevens meer ammoniak gaan verwerken in Sluiskil. Daarmee wordt het (risicovolle) vervoer van ammoniak over de Westerschelde drastisch beperkt.

WarmCO₂

Daarnaast ontstaat thans op het Zeeuwse Biopark Terneuzen een uniek glastuinbouwgebied. Het wordt het meest energievriendelijke tuinbouwgebied van Nederland. Door het gebruik van industriële restwarmte en CO₂ van de omliggende industrieën, hoeven tuinders in dit gebied zelf geen energie meer op te wekken. Dit levert een besparing op van circa 90 procent aan gas ten opzichte van traditionele kassen.

WarmCO₂ is daarbij een project waarbij restwarmte en CO₂ worden ingezet voor milieuvriendelijke en duurzame glastuinbouw. WarmCO₂ levert deze warmte en CO₂ aan de tuinders.

Uitbreiding

In het bestemmingplan Sluiskil-Oost wordt de uitbreiding van Yara Sluiskil B.V. van circa 12 ha meegenomen (zie figuur 2.1). De betreffende agrarische gronden liggen ten zuiden van het bestaande terrein / de Kruisweg en hebben in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 1976 reeds een (uit te werken) bedrijfsbestemming.

Figuur 2.1. Uitbreidingsgronden van Yara Sluiskil B.V. met planologische functieverandering

Heros Sluiskil B.V.

Heros Sluiskil B.V. wenst in de toekomst verder uit te breiden in noordelijke richting, mogelijk tot aan het tracé van de toekomstige kanaalkruising. Omdat nog geen sprake is van een concreet en uitgewerkt plan, wordt deze ontwikkeling in het bestemmingsplan Sluiskil-Oost niet meegenomen. Voor Heros Sluiskil B.V. richt het bestemmingsplan zich enkel op de planologisch-juridische regeling van de eerder verleende vrijstellingen ex artikel 19 WRO. De gronden zullen daarbij worden toegevoegd aan het op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) gezoneerde industrieterrein.

Vestiging van nieuwe bedrijven

In het bestemmingsplan wordt ruimte geboden voor de komst van nieuwe bedrijvigheid. Momenteel is nog niet bekend welke mogelijk andere bedrijven zich in de toekomst binnen het plangebied zullen vestigen en op welke locatie. Tevens is logischerwijs nog niet bekend hoe de bedrijfsvoering van die bedrijven zal zijn (capaciteit productie, lay-out bebouwing, maatregelen om milieubelasting op de omgeving zo veel mogelijk tegen te gaan door bijvoorbeeld filters, geluidsisolatie, locatie vervoersbewegingen etc.).

2.3. Reikwijdte planMER**Plansituatie: milieueffecten voorgenomen activiteit**

In het bestemmingsplan Sluiskil Oost wordt gewerkt met een milieuzonering waaraan een algemene toelaatbaarheid voor bepaalde categorieën bedrijven is gekoppeld. Daarnaast wordt in het bestemmingsplan de uitbreiding van Yara Sluiskil B.V. met 12 ha planologisch-juridisch geregeld.

Reikwijdte

Aangezien de toekomstige invulling van het bedrijventerrein qua nieuwe bedrijvigheid voorsnog niet bekend is, is in het kader van dit planMER geen uitgebreid kwantitatief onderzoek verricht naar de effecten van specifieke bedrijfsactiviteiten. Op basis van beschikbare informatie over de milieusituatie in het gebied is inzicht gegeven in mogelijke gevolgen en noodzakelijke randvoorwaarden die bij toekomstige vestiging van mer-(beoordelings)plichtige bedrijven in acht dienen te worden genomen. Waar mogelijk en relevant zijn maatregelen beschreven om nadelige milieueffecten te voorkomen of te beperken.

Rondom het bestaande bedrijventerrein is een geluidzone industrielawaai van kracht. Het bedrijventerrein is namelijk aangemerkt als een gezoneerd terrein². Hoewel in het bestemmingsplan de gronden worden toegevoegd aan het gezoneerde terrein³, wordt de geluidszone niet gewijzigd.

Detailniveau en alternatieven

De milieuonderzoeken in het planMER richten zich op het beoordelen van de ontwikkeling bij de verdere invulling van het zeehaven- en industrieterrein inclusief de uitbreidingslocatie met zwaardere industriële bedrijvigheid. Het zijn bedrijfsactiviteiten die goed passen op een zeehaven- en industrieterrein. Omdat in het planMER de effecten van een mogelijk maximale invulling worden beoordeeld, zullen verder geen alternatieven in de reikwijdte van de ontwikkeling (zoals de invulling van het zeehaven- en industrieterrein met lagere milieucategorieën) worden onderscheiden of onderzocht.

² Dat wil zeggen een industrieterrein dat ruimte biedt voor inrichtingen die ingevolge de Wet geluidhinder in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken.

³ Dit betreft de uitbreiding van Heros Sluiskil B.V. waarvoor vrijstellingen ex artikel 19 WRO zijn verleend.

3. Milieuonderzoeken

3.1. Inleiding

De volgende milieuaspecten komen in dit hoofdstuk aan bod:

- milieuzonering bedrijvigheid;
- externe veiligheid;
- industrielawaai;
- ecologie;
- bodemkwaliteit;
- leidingen;
- archeologie;
- aardkundige waarden;
- geurhinder;
- wegverkeerslawaaï;
- spoorweglawaaï.

De aanpak is per milieuaspect gelijk en dit komt terug in de opbouw van de paragraaf:

- toetsingskader: eerst wordt kort uiteengezet wat het toetsingskader is waar het milieu-aspect aan getoetst moet worden;
- onderzoek: vervolgens is het onderzoek opgenomen; hierbij wordt onderscheid gemaakt in de beschrijving van de referentiesituatie en de milieueffecten van het voornemen/de beoogde ontwikkeling zoals we deze in dit bestemmingsplan mogelijk maken;
- conclusie: elke paragraaf sluit af met een conclusie over de gevolgen van het milieuaspect voor dit bestemmingsplan.

3.2. Milieuzonering bedrijvigheid

Toetsingskader

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat bij de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving van milieugevoelige functies zoals woningen:

- ter plaatse van woningen een goed woon- en leefmilieu kan worden gegarandeerd;
- rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en milieuruimte van de betreffende bedrijven.

Om de belangenafweging tussen bedrijvigheid en gevoelige functies met betrekking tot milieu in voldoende mate mee te nemen, moet in het bestemmingsplan Sluiskil Oost gebruik worden gemaakt van een milieuzonering. Deze milieuzonering vindt plaats aan de hand van een Staat van Bedrijfsactiviteiten. Dit is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten zijn gerangschikt naar mate van milieubelasting. De Staat van Bedrijfsactiviteiten is gebaseerd op de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009).

Onderzoek

Richtafstanden

Bij de milieuzonering wordt rekening gehouden met milieuaspecten als geur-, stof- en geluidshinder. De richtafstanden gelden ten opzichte van een rustige woonwijk. Het zeehaven- en industrieterrein Sluiskil-Oost ligt ten oosten van de kern Sluiskil. Het Kanaal van Gent naar Terneuzen vormt een "natuurlijke" afscheiding. De dichtst bijgelegen woningen van Sluiskil bevinden zich op een afstand van ongeveer 200 meter van het zeehaven- en industrieterrein. Op grotere afstand liggen ten (noord) oosten van het plangebied woningen van Spui, Magrette en Schapenbout.

Bij de in het bestemmingsplan gehanteerde milieuzonering zijn ten opzichte van de woningen van Spui, Magrette en Schapenbout de richtafstanden voor een rustige woonwijk gehanteerd. Voor een strook langs het Kanaal van Gent naar Terneuzen, direct tegenover de woonkern Sluiskil kan niet worden voldaan aan de richtafstanden. Hier zal moeten worden afgeweken van de richtafstanden. In de volgende paragraaf wordt dit gemotiveerd.

Tabel 3.1 Overzicht richtafstanden per milieucategorie

milieucategorie	richtafstand (in meters)	
	rustige woonwijk	gemengd gebied
1	10	0
2	30	10
3.1	50	30
3.2	100	50
4.1	200	100
4.2	300	200
5.1	500	300
5.2	700	500
5.3	1.000	700
6	1.500	1.000

Algemene toelaatbaarheid

Voor het gehele zeehaven- en industrieterrein worden in het bestemmingsplan Sluiskil Oost bedrijven mogelijk gemaakt, die behoren tot categorie 2 tot en met 5 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten, waaronder ook inrichtingen die vallen binnen de werkingssfeer van de Wet geluidhinder (zogeheten Wgh-inrichtingen).

Voor een strook langs het Kanaal van Gent naar Terneuzen, direct tegenover de woonkern Sluiskil, moet worden afgeweken van de richtafstanden. Op basis van de richtafstanden zouden alleen bedrijven uit categorie 4.1 en 4.2 kunnen worden toegelaten. In het bestemmingsplan wordt evenwel gekozen voor een algemene toelaatbaarheid van bedrijven uit de categorieën 2 t/m 5.

Deze afwijking van de richtafstanden wordt om de navolgende redenen aanvaardbaar en wenselijk geacht.

- a. Het gaat niet om een nieuwe situatie maar om twee aanwezige bedrijven die opereren onder een milieuvergunning waarin al rekening is gehouden met de aanwezigheid van woningen in de kern Sluiskil. Ingeval van wijzigingen in de situatie (bijvoorbeeld in de bedrijfsvoering van Yara Sluiskil B.V. en Heros Sluiskil B.V. of van bedrijfsbeëindiging en

- nieuwvestiging van een ander bedrijf) zal ten allen tijde rekening moeten worden gehouden met de aanwezigheid van genoemde woningen.
- b. Het aspect geluid wordt afdoende bewaakt, omdat de geluidruimte voor dit industrieterrein altijd worden getoetst aan de grenswaarde van 50 dB(A) op de zonegrens en aan de vastgestelde maximaal toelaatbare geluidbelasting (MTG's) op woningen. Het bewaken van de zone wordt uitgevoerd door de provincie Zeeland.
 - c. Het aspect risico uit de Staat wordt afdoende bewaakt via milieuwetgeving met betrekking tot externe veiligheid (zie hierna).
 - d. Voor wat betreft het geur geldt dat maar weinig bedrijven of die behoren tot milieucategorie 5 of lager waarvoor geur het meest maatgevende milieuaspect is. Een groot deel hiervan zijn bedrijven uit de voedingsmiddelenindustrie. Het vestigen van deze bedrijven zijn op grond van het beoogde bedrijvenprofiel (alleen bepaalde soorten kade- of havengebonden bedrijven en bedrijven etc. zijn gewenst) in het bestemmingsplan Sluiskil-Oost niet mogelijk.
 - e. Bedrijven waarvoor stof het maatgevend milieuaspect is, zullen adequate voorzieningen moeten treffen om stofoverlast in de kern Sluiskil te voorkomen.
 - f. Het verkeersaspect is niet groot belang voor de leefbaarheid in de woonkern Sluiskil, aangezien het Kanaal van Gent naar Terneuzen zorgt voor een natuurlijke scheiding. Wegverkeer van en naar het industrieterrein rijdt zodoende niet door of via de kern Sluiskil.

Voor de beoogde uitbreiding van het zeehaven-en industrieterrein ten zuiden van het terrein van Yara Sluiskil B.V. geldt dat zonder meer wordt voldaan aan de richtafstanden. Het voorheen ter plaatse gelegen buurtschap Axselse Sassing is geamoveerd zodat zich hier geen woonbebouwing meer bevindt.

Voor de agrarische bedrijfswoning ten oosten van de uitbreiding wordt niet voldaan aan de richtafstand voor categorie 5 bedrijven (500 meter). De afstand bedraagt 430 meter. Vanuit beleidsmatig oogpunt is ervoor gekozen om Koegorspolder op de langere termijn verder te ontwikkelen naar een volwaardig zeehaven- en industrieterrein waarbij de nabijgelegen agrarische bedrijfswoning zal worden onteigend). Om deze reden wordt de afwijking van de richtafstand voor deze agrarische bedrijfswoning aanvaardbaar geacht.

Bevoegdheid tot afwijken

In het bestemmingsplan zal de mogelijkheid worden opgenomen dat het bevoegd gezag gebruik kan maken van een omgevingsvergunning om bedrijven toe te staan die zijn genoemd in ten hoogste 2 categorieën hoger dan algemeen toelaatbaar is, mits deze bedrijven (als gevolg van de geringe omvang van hinderlijke (deel)activiteiten of door een milieuvriendelijke werkwijze) naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar zijn met de bedrijven genoemd in de lagere algemeen toegelaten milieucategorieën. Ook zal een bevoegdheid tot afwijken opgenomen worden voor bedrijven die niet zijn genoemd in de Staat van Bedrijfsactiviteiten, mits deze naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar zijn met de toegelaten bedrijven.

Conclusie

Door het toepassen van milieuzonering in het bestemmingsplan kan zorg worden gedragen voor een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van de woningen in de kern Sluiskil en worden de bestaande bedrijven niet in hun functioneren belemmerd. Sectorale regelgeving (industrielawaai, externe veiligheid) is bij de beoordeling van de verdere groei van deze bedrijven doorslaggevend. Toekomstige bedrijven kunnen zich alleen binnen het plangebied vestigen wanneer zij vallen binnen de algemeen toelaatbare milieucategorieën. Voor wat betreft de enkele agrarische bedrijfswoning aan de zuidelijke zijde van het plangebied wordt opgemerkt dat het beperkt afwijken van de geldende richtafstand desondanks aanvaardbaar

wordt geacht. Het provinciale en gemeentelijke beleid is erop gericht om de Koegorspolder als geheel te transformeren naar een zeehaven- en industrieterrein waarbij deze agrarische bedrijfswoning op termijn zal worden opgekocht en het gebruik ervan wordt beëindigd.

3.3. Externe veiligheid

Toetsingskader

Bij ruimtelijke plannen dient ten aanzien van het aspect externe veiligheid aan verschillende aspecten aandacht te worden besteed, namelijk:

- bedrijven waar opslag, gebruik en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt of waar zich installaties bevinden waaraan risico's zijn verbonden waardoor effecten van ongevallen buiten het terrein van de inrichting merkbaar zijn;
- vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of door leidingen.

In het externe veiligheidsbeleid wordt doorgaans onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken⁴ en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Een uitgebreid overzicht van de geldende wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid is opgenomen in bijlage 1.

Onderzoek

Risicovolle bedrijven in het plangebied

Referentiesituatie

In het plangebied bevinden zich drie risicovolle inrichtingen, te weten Yara Sluiskil B.V., Bio Fuel Additive Plant (BFAP1) en het Spoorwegemplacement Axel Aansluiting. Daarnaast is ook het windturbinepark aan te merken als risicovolle inrichting.

Yara Sluiskil B.V.

Yara Sluiskil B.V. is een niet-categoriale inrichting⁵, die conform het BRZO 1999⁶ verplicht is elke vijf jaar de veiligheidssituatie voor omwonenden te beschrijven in een veiligheidsrapport, waarin ook een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) is opgenomen.

Uit de QRA van mei 2008 blijkt dat wordt voldaan aan de criteria voor het PR volgens het Bevi⁷.

In de huidige situatie (inclusief de nieuwe Ureum 7 fabriek) bevinden zich namelijk geen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten bevinden binnen de maatgevende contouren van het PR (die met de kans 10^{-5} en 10^{-6}). Aan de westzijde ligt de eerste bebouwing van de bebouwde kom van Sluiskil buiten de contour van het PR met de kans 10^{-6} . Aan de oostzijde zijn nu geen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten aanwezig.

⁴ Dat wil zeggen vierentwintig uur per dag en gedurende het gehele jaar.

⁵ Dit zijn inrichtingen waarvoor het plaatsgebonden risico met een risicoberekening (QRA) dient te worden bepaald.

⁶ Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999.

⁷ TNO Bouw en Ondergrond, Kwantitatieve risicoanalyse Yara Sluiskil BV, d.d. mei 2008.

Emplacement Axel-Aansluiting

Het betreft het goederenspoorwegemplacement waarover hoofdzakelijk het transport van gevaarlijke stoffen afkomstig van het bedrijf Yara plaatsvindt. Dit spoorwegemplacement is aangewezen in het Bevi en het Revi als risicovolle inrichting. Het aantal transportbewegingen ter plaatse veroorzaakt geen contour van het PR met een kans van 10^{-6} . Uit recent uitgevoerde berekeningen door AVIV blijkt dat voor dit emplacement ook geen GR aanwezig is, omdat het maximaal aantal slachtoffers kleiner is dan 10.

Plansituatie

Het bestemmingsplan beoogt een juridisch-planologisch kader te bieden voor de bestaande (risicovolle) bedrijven Yara Sluiskil B.V. en Heros Sluiskil B.V. inclusief de 12 ha van Yara Sluiskil B.V. ten zuiden van de Kruisweg die in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 1976 een (uit te werken) bedrijfsbestemming heeft. Op grond van het Bevi moet dit evenwel als een nieuwe situatie worden beoordeeld.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het bestemmingsplan maakt de bouw van nieuwe kwetsbare objecten niet mogelijk. Een uitzondering hierop zijn kwetsbare objecten die behoren tot de inrichtingen van Yara Sluiskil B.V. en Heros Sluiskil B.V. Echter deze kwetsbare objecten worden niet zelfstandig getoetst aan de contouren van het PR van deze risicovolle bedrijven. In zoverre wordt in de nieuwe situatie voor wat betreft voor kwetsbare objecten zonder meer aan de maatgevende risicocontour van het PR (de contour met kans 10^{-6}) en daarmee aan het Bevi voldaan.

Het bestemmingsplan maakt wel de bouw van nieuwe beperkt kwetsbare objecten in het algemeen mogelijk. Immers, de gronden in het bestemmingsplan zullen worden bestemd voor (onder andere) gebouwen behorende bij zeehavengebonden bedrijvigheid. Voor zover deze beperkt kwetsbare objecten onderdeel uitmaken van een andere risicovolle inrichting, worden deze op grond van het Bevi, niet aan de maatgevende contour van het PR (de contour met kans 10^{-5}) getoetst. In zoverre wordt dan ook zonder meer aan het Bevi voldaan.

Voor een klein deel van het plangebied, te weten het meest zuidoostelijke gedeelte gelegen tussen de Kruisweg en de Oostkade is de kans reëel dat dit terrein geen deel uit gaat maken van de inrichting van Yara Sluiskil B.V. Dit is het geval indien hier andere bedrijven worden gevestigd die diensten verlenen en faciliteiten bieden aan (onder andere) Yara Sluiskil B.V.. Te denken valt aan contractors (bouw- en aannemingsbedrijven), transportfaciliteiten en andere bedrijven. Voor zover op deze bedrijfspercelen beperkt kwetsbare objecten worden gebouwd geldt de contour van het PR met kans 10^{-5} veroorzaakt door het bedrijf Yara Sluiskil B.V. als grenswaarde.

Het is echter niet uit te sluiten dat, ten gevolge van nieuwe of gewijzigde bedrijfsactiviteiten van Yara Sluiskil B.V., deze contour in de toekomst groter wordt. Om te voorkomen dat binnen deze contour beperkt kwetsbare objecten kunnen komen te liggen moet in het bestemmingsplan een bebouwingsvrije zone van 20 meter (parallel lopend aan de Kruisweg) worden opgenomen waarbinnen enkel buitenopslag ten behoeve van categorie 2 tot en met 5 bedrijven mogelijk is. Hiermee wordt voldoende ruimte geboden aan Yara Sluiskil B.V. om in de nabije toekomst nieuwe risicovolle bedrijfsactiviteiten te ontplooien. Overigens geldt bij vergroting van de contour van het PR met kans 10^{-6} dat deze niet over de woonbebouwing van Sluiskil mag komen te liggen.

Groepsrisico (GR)

Uit de QRA van TNO blijkt dat de toekomstige situatie van Yara Sluiskil B.V. in geen geval zal leiden tot een overschrijding van de oriënterende waarde. Er is sprake van een toename van 0,08 naar 0,09 ten opzichte van de oriëntatiewaarde. Deze toename is minder dan 10%. Ingevolge het provinciale en gemeentelijke externe veiligheidsbeleid is een uitgebreide verantwoording van het GR daarom niet nodig.

Voor de BFAP1 valt uit de QRA van TNO op te maken dat de realisatie van voorliggende bestemmingsplan in geen geval zal leiden tot een overschrijding van deze oriënterende waarde, maar wel resulteert in een toename van het groepsrisico (van 0.003 naar 0.004 ten opzichte van de oriëntatiewaarde). Deze toename acht de gemeente marginaal (toename minder dan 10%).

In het bestemmingsplan is een beknopte verantwoording van het GR opgenomen.

Risicovolle bedrijven in de omgeving van het plangebied

Referentiesituatie

In de omgeving van het plangebied bevindt zich één risicovolle inrichting, namelijk CZAV aan de Industrieweg Zuid. Het gaat om een opslagbedrijf, gespecialiseerd in de opslag van producten afkomstig en ten behoeve van de landbouw. Vergunning is verleend voor onder andere de bulkopslag van bestrijdingsmiddelen (omvang opslagruimte bedraagt 100 tot 200 m² met beschermingsniveau 3 op grond van de PGS 15). Het bedrijf valt om die reden binnen de werkingssfeer van het Revi. Ingevolge tabel 3 van de bijlage bij het Revi geldt een generieke contour voor het PR van 75 meter. Deze contour valt buiten het plangebied.

Plansituatie

Het plangebied bevindt zich buiten de maatgevende contour van het PR (de contouren met kans 10⁻⁶) van de CZAV aan de Industrieweg Zuid. De risicocontour van deze inrichting staat dan ook niet in de weg aan de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied. Ook bevindt het plangebied zich buiten het invloedsgebied van deze risicovolle inrichting zodat geen sprake is van een GR.

Windturbines

Referentiesituatie

In en rondom het plangebied bevinden zich enkele windturbines. In het kader van de planologische procedure die voor het bouwen van deze windturbines, is het normenkader uit het handboek en het Bevi gebruikt. Momenteel wordt zodoende voldaan aan de risiconormen uit het handboek (en het Bevi).

Plansituatie

Zoals hiervoor is aangegeven, gelden ten aanzien van de risico's rondom windturbines geen wettelijke risicoafstanden. In het kader van het "MER Bedrijventerrein Koegorspolder" is door de Nucleair Research & consultancy Group (NRG) onderzoek uitgevoerd naar risico's van de plaatsing van windturbines in de Koegorspolder¹⁰. Uit deze risicoanalyse blijkt het volgende.

- De risicocontour van het PR met kans 10⁻⁶ bedraagt 130 meter vanaf het hart van de mast van de windturbine.
- Gezien de geringe bevolkingsdichtheid in het gebied veroorzaken de windturbines geen GR, er is geen ongevalsscenario denkbaar waarbij tengevolge van een ongeval met een windturbine tegelijkertijd 10 of meer personen betrokken kunnen zijn.

¹⁰ Risicoanalyse Windpark Koegorspolder, 2001

Door NRG is voorts berekend dat het maximaal risico aan de voet van elke windturbine minder dan 10^{-5} bedraagt. In de milieuvergunning die voor het oprichten en inwerking hebben van de windturbines op 11 januari 2005 is verleend, is hier ook van uitgegaan.

Binnen de hiervoor genoemde risicocontour van het PR met kans 10^{-6} , worden in het bestemmingsplan geen kwetsbare objecten mogelijk gemaakt. Beperkt kwetsbare objecten zijn wel mogelijk in het bestemmingsplan. Deze voldoen aan de normstelling uit het handboek. Dat houdt in dat de windturbines geen belemmeringen opleveren voor de bouw van nieuwe beperkt kwetsbare objecten in het plangebied.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Referentiesituatie

In de omgeving van het plangebied bevinden zich diverse transportassen waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Het gaat zowel om vervoer over de weg (N61, N62, N252), het spoor, het water en door leidingen. AVIV heeft in opdracht van de gemeente inzicht gegeven in de veiligheidsrisico's die door het transport van risicovolle stoffen wordt veroorzaakt¹¹.

Transport over het water

Over het Kanaal van Gent naar Terneuzen vindt transport plaats van gevaarlijke stoffen in binnenvaart- en zeeschepen. Het kanaal maakt onderdeel uit van het Basisnet Water en is aangewezen in de gewijzigde CRVGS. In het definitief ontwerp van het Basisnet Water is het kanaal aangeduid als een zeevaartcorridor met toetsingsafstand. Dit houdt in dat risicocontour PR 10^{-6} op het water ligt maar in de toekomst kan groeien tot de oeverlijn en dat het aandachtsgebied voor plasbranden is gelegen 40 m landwaarts vanaf de waterlijn. Concreet houdt dit in dat ter plaatse geen nieuwe kwetsbare bestemmingen binnen de waterlijnen mogelijk zijn.

In het onderzoek van AVIV zijn de risico's van het transport over het kanaal niet opnieuw berekend. De risico's kunnen namelijk niet met de standaardapplicatie RBM II worden berekend, omdat het transport van gevaarlijke stoffen ook met zeeschepen plaatsvindt. De mogelijke aanvaringen tussen zeeschepen en binnenschepen gevolgd door uitstroming introduceren scenario's die niet in de standaard rekenmethodiek zijn verwerkt. Daarom zou met specifieke programmatuur gerekend moeten worden. Een landelijk rekenprotocol is wel beschikbaar¹², maar nog niet definitief vastgesteld. Daarom is gebruik gemaakt van de resultaten van een eerder in opdracht van de provincie Zeeland uitgevoerde veiligheidsstudie¹³.

Ten aanzien van het GR geven noch het Basisnet Water noch de CRVGS een maat voor het invloedsgebied. Om het invloedsgebied te bepalen is daarom aangesloten bij de uitkomsten van de provinciale veiligheidsstudie. In deze studie is berekend dat de risicocontour PR 10^{-8} is gelegen op de kanaaloever. Aangenomen wordt dat de risicocontour 10^{-8} in grote lijnen overeenkomt met het invloedsgebied op basis van de 1%-letaliteitsgrens zoals genoemd in de CRVGS.

¹¹ AVIV, Externe veiligheid bestemmingsplannen Sluiskil-Oost en Sluiskil-Zandstraat, project 101919, 25 maart 2011.

¹² DNV/AVIV, Risicoanalyse zee- en binnenvaart, het protocol, 2000.

¹³ AVIV, Risico-inventarisatie vervoer gevaarlijke stoffen Zeeland: Risicoanalyse Kanaal Gent-Terneuzen, document 05822, februari 2006.

Transport over het spoor

Ten oosten van het plangebied is het spoorwegtracé Terneuzen Zuidzijde aansluiting – Axel Aansluiting gelegen. Over dit spoortracé vindt transport plaats van gevaarlijke stoffen (hoofdzakelijk gevaarlijke stoffen afkomstig van het bedrijf Yara).

Recente uitgevoerde berekeningen door AVIV laten zien dat met het transport van gevaarlijke stoffen over deze spoorbaan (baanvak 208) geen maatgevende risicocontour (contour van het PR met kans 10^{-6}) samenhangt. Uit dit onderzoek blijkt dat met het transport van gevaarlijke stoffen over dit spoortracé ook geen GR samenhangt. Dit wil zeggen dat geen ongevalsscenario's denkbaar zijn waarbij ten gevolge van een calamiteit meer dan 10 personen ineens betrokken kunnen zijn.

Transport over de weg

Over de nabij gelegen rijkswegen (N61 en N62) vindt transport plaats van gevaarlijke stoffen. Op grond van de gewijzigde CRVGS geldt voor deze wegen geen aan te houden veiligheidszone. De wegen vormen derhalve geen belemmering voor voorliggend bestemmingsplan.

Ten aanzien van het GR geven noch het Basisnet Weg noch de CRVGS een maat voor het invloedsgebied. In het Basisnet Weg is enkel aangegeven dat een verantwoording van het GR achterwege kan blijven als het ruimtelijk plan zich op een grotere afstand bevindt dan 200 meter vanaf de weg. Het plangebied bevindt zich op aanzienlijk grotere afstand van deze wegen, zodat een verantwoording van het GR buiten beschouwing kan blijven.

Transport door buisleidingen

In en nabij het plangebied bevinden zich diverse transportleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen. Deze leidingen zijn weergegeven in tabel 3.3.

Het Bevb is niet van toepassing op het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen, voor zover die buisleidingen deel uitmaken van een inrichting. Aangezien alle buisleidingen bestemd voor het transport van aardgas in het plangebied deel uitmaken van de risicovolle inrichtingen Yara Sluiskil B.V. en BFAP1, is het Bevb niet op deze aardgasleidingen van toepassing.

Het Bevb is vooralsnog ook niet van toepassing op de overige buisleidingen in het plangebied. Daarom is aangesloten bij de circulaire 'Bekendmaking van beleid ten behoeve van de zonering langs transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2- en K3-categorie' (1991).

In de circulaire is voor transportleidingen met een diameter kleiner dan 12 inch voor een K1-product, de toetsingsafstand vastgesteld. Voor de etheen-/propeenleidingen is een toetsingsafstand van 22 meter van toepassing. Voor de stikstof-/zuurstofleiding is sprake van een toetsingsafstand van 23 meter. Op grond van de circulaire behoeft het groepsrisico niet te worden beschouwd.

In de huidige situatie wordt voor deze leidingen, althans voor de delen van het leidingtracé die van belang zijn voor het bestemmingsplan, voldaan aan de bebouwings- en toetsingsafstanden uit de genoemde circulaire.

Plansituatie

Transport over het water

Het transport van gevaarlijke stoffen over het Kanaal van Gent naar Terneuzen vormt geen

belemmering voor het plangebied. Het invloedsgebied voor het GR ligt op de oeverlijn. Als gevolg van eventuele ontwikkelingen in het plangebied zal er dan ook geen sprake zijn van een toename van het GR.

Transport over het spoor

Het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor vormt geen belemmering voor het plangebied langs dit traject. Voor dit spoortracé is geen GR aanwezig. Als gevolg van het bestemmingsplan zal er rondom het tracé geen sprake zijn van een toename van het GR.

Transport over de weg

Het transport van gevaarlijke stoffen over de weg heeft geen consequenties voor de ontwikkeling van het plangebied. Voor de N61 en N62 gelden geen veiligheidsafstanden.

Transport door buisleidingen

De relevante leidingen binnen het plangebied en in de omgeving daarvan behoren voor een groot deel tot de inrichtingen op het terrein. Het toetsingskader hiervoor is de milieuvergunning van de betreffende bedrijven. Bij de invulling van het plangebied dient met deze leidingen uiteraard rekening te worden gehouden.

Voor de etheen-/propeenleidingen en de stikstof-/zuurstof leiding is van belang dat bij de verdere invulling van het plangebied de toetsingsafstand wordt aangehouden voor het realiseren van beperkt kwetsbare objecten. In het bestemmingsplan moet dit verankerd worden door deze leidingen op de verbeelding op te nemen.

Verantwoording groepsrisico

De verantwoordingsplicht van het GR houdt in dat in het bestemmingsplan inzicht moet worden gegeven in de hoogte van het GR en dat ook rekening moet worden gehouden met een aantal kwalitatieve aspecten. Hiertoe behoren met name de aspecten "zelfredzaamheid" en "bestrijdbaarheid". In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) wordt de Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) om advies gevraagd over het bestemmingsplan.

Op grond van het provinciale en gemeentelijke externe veiligheidsbeleid is, vanwege de geringe toename van het groepsrisico (minder dan 10%) geen uitgebreide verantwoording opgesteld in het bestemmingsplan.

Conclusie

In het bestemmingsplan moet rekening worden gehouden met de regelgeving en het beleid over externe veiligheid. De toename van het GR wordt in het bestemmingsplan nader afgewogen maar in elk geval aanvaardbaar geacht.

3.4. Industrielawaai

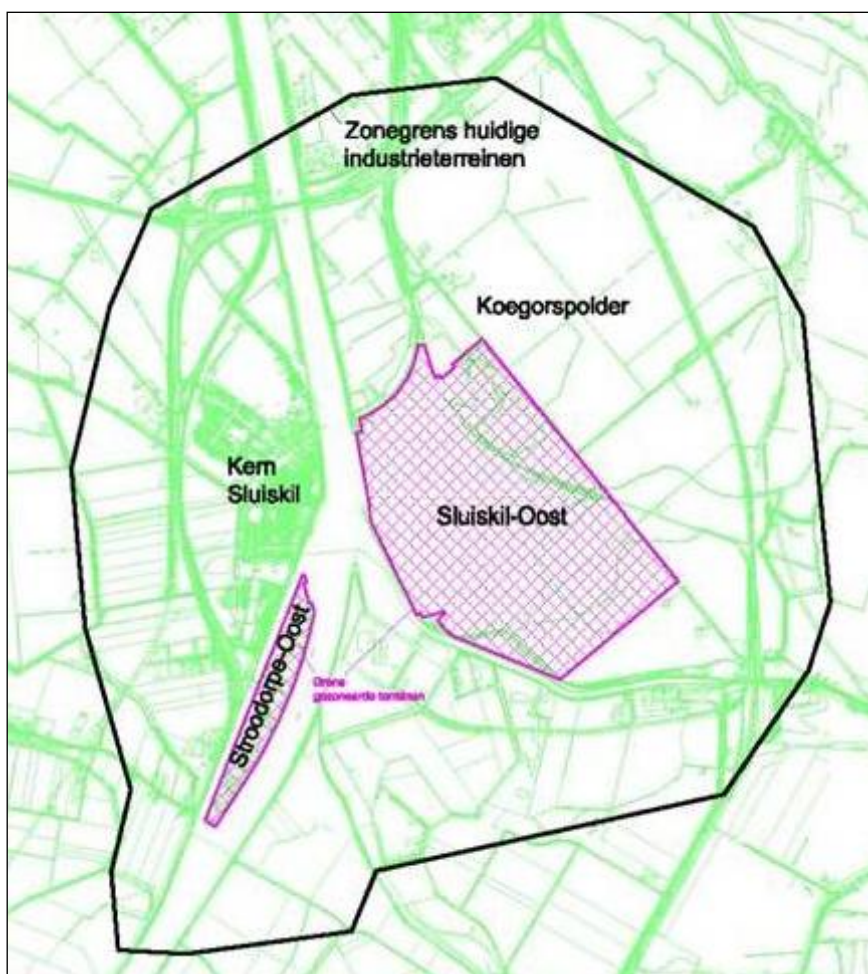
Toetsingskader

Volgens de Wet geluidhinder (Wgh) dienen alle industrie- en bedrijventerreinen, waarop inrichtingen zijn of kunnen worden gevestigd die in belangrijke mate geluidshinder kunnen veroorzaken, gezoneerd te zijn. De bedoelde inrichtingen - vroeger ook wel 'A-inrichtingen' of grote lawaaimakers genoemd - zijn nader genoemd in bijlage 1 onderdeel D van het Besluit Omgevingsrecht. Rondom deze industrieterreinen dient een geluidszone te worden vastgesteld en vastgelegd in bestemmingsplannen. Buiten deze zone mag de geluidsbelasting vanwege de gezamenlijke inrichtingen op het industrieterrein, met uitzondering van de geluidsbelasting vanwege de windturbines (conform art. 1b onder 2 van de Wgh), niet meer dan 50 dB(A) bedragen. Bij het mogelijk maken van nieuwe geluidsgevoelige functies dient rekening te worden gehouden met de zonering van Industrielawaai.

Onderzoek

Referentiesituatie

Zeehaven- en industrieterrein Sluiskil-Oost is een gezoneerd industrieterrein. Voor het terrein en het nabijgelegen industrieterrein Kanaaleiland (Stroodorp-Oost) is bij Koninklijk Besluit van 27 november 1990 een gezamenlijke zone vastgesteld. Voor het terrein is een geluidszone vastgesteld die ruim om het gezoneerde terrein ligt (zie figuur 3.2).

Figuur 3.2 Grens gezoneerd industrieterrein (roze arcering) en bijbehorende geluidzone Industrielawaai

Na vaststelling van de geluidzone is in 1997 door Gedeputeerde Staten een geluidssaneringsprogramma vastgesteld. Voor bestaande woningen binnen de zone zijn maximaal toelaatbare geluidsbelastingen (MTG's) vastgesteld.

Ten zuiden van het plangebied ligt het industrieterrein 'Axelse Vlake II' waarvan de geluidzone (vastgesteld in 1997) over het zuidelijke deel van het plangebied Sluiskil-Oost ligt.

Plansituatie

In het kader van het bestemmingsplan voor Sluiskil Oost zal de geluidzonegrens niet worden herzien. De begrenzing van het gezoneerde industrieterrein wordt wel beperkt gewijzigd. Zo wordt het uitbreidingsterrein ten noorden van Heros Sluiskil B.V. aan het reeds gezoneerde industrieterrein toegevoegd en worden de gronden van de gesloten stortplaatsen aan het gezoneerde terrein onttrokken. De wijziging heeft geen invloed op de geluidsbelasting in de woonomgeving. De geluidsbelasting van het uitbreidingsterrein is namelijk zo gering dat de geluidzone en de vastgestelde MTG's geen aanpassing behoeven. De onttrekking van de gronden van de gesloten stortplaats aan het gezoneerde terrein is gelegen in het feit dat deze gronden in het bestemmingsplan Sluiskil-Oost een bestemming 'Groen' krijgen en nieuwe geluidhinderlijke bedrijven op deze gronden zijn uitgesloten.

Conclusie

Binnen het plangebied worden geen geluidsgevoelige bestemmingen mogelijk gemaakt. De begrenzing van het gezoneerde industrieterrein moet worden geregeld op de plankaart (verbeelding) van het bestemmingsplan Sluiskil Oost. De buitengrens van de geluidzone, die in zijn geheel buiten het plangebied is gelegen, blijft ongewijzigd. De geluidzone van Axelse Vlake II – voor zover deze binnen het plangebied is gelegen – moet ook worden opgenomen op de plankaart.

3.5. Luchtkwaliteit

Toetsingskader

Beleid

Bij opstellen van ruimtelijke plannen moet worden getoetst aan de Wet milieubeheer luchtkwaliteitseisen 2007 (ook wel Wet luchtkwaliteit, Wlk). De Wlk bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn voor de ruimtelijke ordening met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in tabel 3.1. weergegeven zoals die gelden na het in werking treden van het NSL (op 1 augustus 2009). De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet.

Tabel 3.1. Grenswaarden maatgevende stoffen Wlk

stof	toetsing van	grenswaarde	geldig
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	60 µg / m ³	2010 tot en met 2014
	jaargemiddelde concentratie	40 µg / m ³	vanaf 2015
fijn stof (PM ₁₀) ¹⁾	jaargemiddelde concentratie	48 µg / m ³	tot en met 10 juni 2011
	jaargemiddelde concentratie	40 µg / m ³	vanaf 11 juni 2011
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 75 µg / m ³	tot en met 10 juni 2011
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg / m ³	vanaf 11 juni 2011

1) Bij de beoordeling hiervan blijven de aanwezige concentraties van zeezout buiten beschouwing (volgens de bij de Wlk behorende Regeling beoordeling Luchtkwaliteit 2007).

Op grond van artikel 5.16 van de Wlk kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit (zoals de vaststelling van een bestemmingsplan) uitoefenen indien:

- de bevoegdheden / ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden (lid 1 onder a);
- de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (lid 1 onder b1);
- bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 1 onder b2);
- de bevoegdheden / ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht (lid 1 onder c);
- het voorgenomen besluit is genoemd of past binnen het omschreven Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden (lid 1 onder d).

Besluit niet in betekenende mate (NIBM)

In het Besluit NIBM en de bijbehorende regeling is exact bepaald in welke gevallen een project vanwege de beperkte gevolgen voor de luchtkwaliteit niet aan de grenswaarden hoeft te worden getoetst. Hierbij worden twee situaties onderscheiden:

- een project heeft een effect van minder dan 1% van de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ en PM₁₀;
- een project valt in een categorie die is vrijgesteld aan toetsing aan de grenswaarden; deze categorieën betreffen onder andere woningbouw met niet meer dan 500 woningen of een kantooroppervlak van 33.333 m² (langs één ontsluitingweg).

Onderzoek

Referentiesituatie

De concentraties luchtverontreinigende stoffen binnen het plangebied en in de omgeving daarvan worden bepaald door de achtergrondconcentratie, de bijdragen van wegverkeer, scheepvaartverkeer en bedrijvigheid. De achtergrondconcentraties (zoals opgenomen in het CAR II-programma, versie 10.0) zijn ter plaatse relatief laag. Voor stikstofdioxide NO₂ gaat het om een jaargemiddelde concentratie van 17,4 µg / m³ in 2011 en 13,3 µg / m³ in 2020. De jaargemiddelde achtergrondconcentratie fijn stof in 2011 bedraagt 18,6 µg / m³ en 1 overschrijdingsdag van de daggemiddelde grenswaarde (met aftrek bijdrage zeezout). In 2020 gaat het om een jaargemiddelde achtergrondconcentratie van 16,4 µg / m³ en 0 overschrijdingsdagen van de daggemiddelde grenswaarde. De bijdrage als gevolg van het wegverkeer is beperkt, aangezien de verkeersintensiteiten op de belangrijkste ontsluitende wegen relatief laag zijn. Het scheepvaartverkeer en de bedrijven kunnen plaatselijk leiden tot een forse bijdrage aan de concentraties stikstofdioxide en fijn stof.

De achtergrondconcentraties zijn echter dermate laag, dat deze bijdragen niet leidt tot een overschrijding van de grenswaarden uit de Wlk.

Plansituatie

Op dit moment is nog niet bekend wat precies de aard en omvang van de uitbreiding (binnen en buiten het plangebied) van de bedrijven is. Op het moment dat er definitieve plannen zijn, worden de betreffende activiteiten in het milieuspoor getoetst aan de op dat moment geldende grenswaarden. Op basis van de luchtkwaliteitsituatie in het gebied zijn er geen knelpunten te verwachten.

Ook in het aanvullend milieuonderzoek dat is uitgevoerd in het kader van het bestemmingsplan Koegorspolder wordt ingegaan op de effecten als gevolg van een uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten buiten het plangebied¹⁴. De conclusie van dit (inmiddels enigszins gedateerde) onderzoek, luidt dat de uitbreiding een beperkte bijdrage levert aan de concentraties luchtverontreinigende stoffen, maar dat dit niet zal leiden tot een overschrijding van grenswaarden.

Conclusie

De eisen uit de Wlk vormen geen belemmering voor het bestemmingsplan. Iedere toekomstige uitbreiding wordt in het milieuspoor getoetst aan de grenswaarden. Indien nodig zullen aanvullende technische maatregelen

3.6. Water

Toetsingskader

Het plangebied ligt binnen het beheersgebied van Waterschap Scheldestromen verantwoordelijk voor het waterkwaliteits- en waterkwantiteitsbeheer. Daarnaast is het waterschap verantwoordelijk voor het beheer van de hoofd- en regionale waterkeringen.

¹⁴ Witteveen en Bos, Aanvullend milieuonderzoek voorontwerpbestemmingsplan Koegorspolder, d.d. 18 oktober 2006.

Rijksbeleid

Het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is een overeenkomst tussen het Rijk, het Inter- Provinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen. Het beleid van Waterbeheer 21e eeuw (WB21) en de Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn belangrijke peilers van het akkoord. Het NBW heeft tot doel om in 2015 het watersysteem op orde te hebben en daarna op orde te houden, anticiperend op veranderende omstandigheden zoals de verwachte klimaatverandering, de zeespiegelstijging, de bodemdaling en de toename van verhard oppervlak. Uitwerking van veiligheid en het voorkomen van wateroverlast vindt, waar nodig en mogelijk, plaats op een integrale werkwijze waarbij de aanpak van watertekorten, tegengaan van verdroging en verdere verbetering van de waterkwaliteit worden betrokken. Een en ander is een logisch vervolg en nadere uitwerking van het vigerende beleid uit de Vierde Nota Waterhuishouding (1998).

Provinciaal beleid

In het provinciaal Waterhuishoudingsplan is het provinciale waterbeleid op hoofdlijnen vastgesteld. Essentie van het plan is het streven naar duurzame watersystemen. Onderdelen uit het plan worden door het waterschap uitgewerkt in een waterbeheersplan. Ook wordt door provincie en waterschap een waterkansenkaart voorbereid teneinde uitvoering te geven aan de noodzaak van "ruimte voor water" (aangeven van gebieden geschikt voor het vasthouden en bergen van water). De Deelstroomgebiedsvisie Zeeland (2004) is een regionale uitwerking van het kabinetsstandpunt "Anders omgaan met Water". In de deelstroomgebiedsvisie worden maatregelen genoemd om de bestaande waterproblematiek op te lossen. Hierbij wordt de trits vasthouden-bergen-afvoeren als uitgangspunt genomen. Behalve aandacht voor wateroverlast, wordt ook aandacht besteed aan waterkwaliteit, verdroging, verzilting en meervoudig ruimtegebruik.

De Zeeuwse waterbeheerders (het waterschap, Rijkswaterstaat en de provincie) hanteren de Zeeuwse Handreiking Watertoets (2005). De handreiking geeft de gemaakte afspraken weer over een goede afstemming tussen ruimtelijke ontwikkelingen en de eisen die het watersysteem hieraan stelt. De handreiking geeft aan hoe de Zeeuwse waterbeheerders invulling geven aan de watertoets en aan welke criteria wordt getoetst.

Waterschapsbeleid

In het Waterbeheersplan 2010-2015 is het waterschapsbeleid uiteengezet voor de uitvoering van de waterbeheerstaken van het waterschap in de planperiode. Naast de reguliere werkvelden waterkwaliteit en -kwantiteit, zal er gewerkt worden aan een duurzaam watersysteem volgens de principes van het waterbeheer 21e eeuw. Hiernaast zal onder andere beleid rondom afkoppelen van verhard oppervlak en stedelijk waterbeheer duidelijk vastgelegd worden.

Gemeentelijk beleid

De gemeente Terneuzen heeft geen beleid geformuleerd dat specifiek is gericht op water in het plangebied.

Onderzoek*Referentiesituatie*Afstemming ruimtelijke ordening met het waterbeheer

In het kader van de afstemming met de ruimtelijke ordening zijn in het Omgevingsplan van de provincie Zeeland waterkansenkaarten opgesteld voor onder andere stedelijke functies. Deze kaarten zijn beschikbaar via de provinciale website. Aan deze kaart zijn voor het plangebied van Sluiskil Oost de volgende gegevens te ontlelen.

- Het noordelijk deel van het plangebied is sterk zettingsgevoelig. Het zuidelijk deel is weinig zettingsgevoelig.
 - Het plangebied staat onder invloed van zoute kwel; ook is er sprake van een zoetwatervoorraad (gering tot matige belvorming).
 - Het gebied is aangeduid als minder geschikt voor stedelijke ontwikkeling. Dat houdt in dat dit gebied kwetsbaar is in gevallen van extreme neerslag. Voor stedelijke uitbreiding zijn in principe bijzondere aanvullende maatregelen noodzakelijk om nadelige effecten op het watersysteem te voorkomen.
 - Het perceel ligt niet in een aandachtsgebied vanuit water.
- In deze paragraaf wordt beknopt ingegaan op de huidige situatie.

Huidige situatie bodem en water

Witteveen+Bos heeft in samenwerking met RBOI een studie uitgevoerd naar de waterhuishoudkundige effecten en maatregelen voor de gehele Koegorspolder. Hierbij is meerdere malen overleg gevoerd met het Waterschap Scheldestromen. De resultaten van deze studie zijn vastgelegd in het in 2002 vastgestelde MER. Van deze informatie is waar nodig, gebruik gemaakt.

Bodem

De Koegorspolder is een jonge zeekleipolder, bestaande uit kalkrijke poldervaaggronden. In de lagere delen van de polder komen voornamelijk zware zavelgronden en lichte kleigronden voor. Daar waar zich kreekbeddingen of geulen in de ondergrond bevinden, bevat de bodem lichte zavel.

Het maaiveld in het plangebied ligt gemiddeld op circa NAP +1 m. Langs kreek en kreekrestanten daalt het maaiveld plaatselijk tot ongeveer NAP-niveau. De kreekruigten zelf vormen hogere elementen in het landschap.

Water

De ontwatering in het plangebied is in het algemeen goed. In de zomer bevindt de grondwaterstand zich in het gehele plangebied meer dan 120 cm onder maaiveld. In het natte seizoen ligt de grondwaterstand in het noordelijk en zuidelijk deel 30 à 40 cm onder maaiveld, in de rest van het plangebied 40 à 80 cm onder maaiveld.

Door het hoge waterpeil in het Kanaal van Gent naar Terneuzen (NAP +2,13 m) in vergelijking met de lagere peilen in het plangebied, is de stroming van het grondwater naar het oosten gericht. In de Koegorspolder treedt netto kwel op. De invloed van zoute kwel vanuit de Westerschelde is hierbij in de hele polder aanwezig. Als gevolg van deze zoute kwel uit de Westerschelde is het oppervlaktewater in de poldersloten zoet-brak (< 300 mg / l Cl).

De Koegorspolder behoort tot het afwateringsgebied van Othene. Dit gebied watert via het uitwateringsgemaal / sluis Othene (ten oosten van Terneuzen) af op de Westerschelde. In de Koegorspolder zijn 2 peilgebieden aanwezig. Het in de praktijk gehandhaafde zomer- en winterpeil bedragen respectievelijk NAP -1,00 m en NAP -1,30 m. De terreinen van Heros en Yara vallen buiten de grenzen van het peilbesluit. Beide terreinen wateren via een leiding af naar de Westerschelde. In het geval van Yara is op het eigen terrein een bergings / bezinkvijver aanwezig. Heros heeft een eigen waterzuiveringsinstallatie.

Plansituatie

Watersysteembeschrijving toekomstige situatie

Als gevolg van de toekomstige, verdere ontwikkeling van de gehele Koegorspolder tot industrie- en bedrijvengebied, zal de waterstructuur grondig worden aangepast en moeten

waterhuishoudkundige maatregelen worden ingepast. Het bestemmingsplan Sluiskil Oost regelt echter alleen de huidige situatie van de bedrijven Yara Sluiskil B.V. en Heros Sluiskil B.V. Voor de toekomstige uitbreiding, die beide bedrijven zich wensen, is nog geen sprake van concrete en uitgewerkte plannen. Voorliggende waterparagraaf geeft daarom per waterhuishoudkundig criterium vooral randvoorwaarden voor toekomstige uitbreiding.

Veiligheid

De Industrieweg / Oostkade is een primaire waterkering. Bij ontwikkelingen zal rekening moeten worden gehouden met de status en regelgeving van deze waterkering ((ontwerp)Keur van het Waterschap Zeeuws Vlaanderen).

Verder heeft dit criterium een relatie met het criterium wateroverlast (zie hierna).

Wateroverlast

Om de waterafvoer bij extreme neerslagsituaties te kunnen reguleren is de trits "eerst vasthouden, dan bergen en dan pas afvoeren" richtinggevend voor het waterbeheer bij nieuwe ontwikkelingen.

De toename aan mogelijke verharding in het plangebied moet worden gecompenseerd in de vorm van extra waterberging om wateroverlast te voorkomen. Hierbij wordt uitgegaan van de huidige normen van waterschap en provincie¹⁵. De bedrijven Yara Sluiskil B.V. en Heros Sluiskil B.V. zorgen zelf, in overleg met de waterbeheerder, voor voldoende waterberging op eigen terrein.

Riolering

Heros Sluiskil B.V. heeft een eigen waterzuiveringsinstallatie. Yara Sluiskil B.V. beschikt tussen de goederenspoorlijn en de Koegorsstraat over een eigen bergings / bezinkvijver.

Watervoorziening

Niet van toepassing.

Volksgezondheid

Door bij het afkoppelen de "beslisboom" van het waterschap te hanteren, zal geen risico ten aanzien van de volksgezondheid ontstaan.

Bodemdaling

Niet van toepassing.

(Grond)waterkwaliteit

De huidige lage waterpeilen in de Koegorspolder bevorderen de kwel van brak grondwater naar de sloten. Wanneer de landbouwkundige functie in het plangebied in de toekomst komt te vervallen kan het onderscheid tussen zomer- en winterpeil worden opgeheven. Voor de nieuwe ontwikkelingen dient dan te worden uitgegaan van een drooglegging van 1,30 m. Door lokale ophoging van de lage delen tot minimaal NAP +0,5 m is het mogelijk het waterpeil op te zetten tot een peil van NAP -0,8 m en kan dan de brakke kwel enigszins worden teruggedrongen.

¹⁵ Uitgegaan wordt van een normbui met kans op voorkomen van 1 maal in de 100 jaar (75 mm per etmaal); de maximale waterafvoer uit het plangebied mag 10 mm/dag zijn. Het betreft een normbui met een herhalingstijd van 1 jaar en met een duur van 10 dagen (de herhalingstijd van 100 jaar is conform de normering regionale wateroverlast). In deze laatste neerslagreeks is de verspelde toename van de neerslag opgenomen om de klimaatsveranderingen te verrekenen. Onder invloed van de neerslagreeks met een herhalingstijd van 100 jaar mag het waterpeil maximaal tot aan het maaiveld stijgen. Veiligheidshalve is 1,0 peilstijging als maximum aangehouden.

Beheer en onderhoud

Ingevolge de waterschapskeur dienen ten opzichte van door het waterschap beheerde waterlopen obstakelvrije stroken / beplantings- en bebouwingsvrije onderhoudsstroken in acht te worden genomen (afhankelijk van de detaillering één- of tweezijdig). Door deze stroken lager dan het omliggende maaiveld aan te leggen (bijvoorbeeld 0,5 m in plaats van 1,3 m boven het waterpeil) hebben de onderhoudsstroken in extreme situaties ook een bergende functie. Omdat verharding bij de onderhoudsstroken niet nodig is, kunnen ze deel uit maken van de groenstructuur.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat de beoogde ontwikkelingen van het zeehaven- en industrieterrein Sluiskil-Oost geen negatieve gevolgen heeft voor de bestaande waterhuishoudkundige situatie. De waterhuishoudkundige relevante ontwikkelingen voldoen aan de doelstellingen van duurzaam waterbeheer.

In het bestemmingsplan moet de (binnenste) beschermingszone van de waterstaatkering verankerd worden op de plankaart en in de regels.

3.7. Ecologie**Toetsingskader**

Voor de soortenbescherming is de Flora- en faunawet van toepassing. Deze wet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Flora- en faunawet bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet niet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie (Ministerie EL&I). Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en dwingende reden van groot openbaar belang);
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in het geval van zwaar beschermde soorten of broedende vogels overtreding van de Flora en faunawet voorkomen te worden door het treffen van maatregelen, aangezien voor dergelijke situaties geen ontheffing kan worden verleend. Met betrekking tot vogels hanteert het Ministerie EL&I de volgende interpretatie van artikel 11.

De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar wordt gebroed, inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn, en slechts gedurende de periode, dat er wordt gebroed. Er zijn hierop echter verschillende uitzonderingen.

- Nesten van blauwe reiger, spechten, uilen en kraaiachtigen zijn, indien ze nog in functie zijn, jaarrond beschermd.
- Nesten van in bomen broedende roofvogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude

kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Hier geldt dat er voldoende nestgelegenheid aanwezig moet blijven en dat niet elk kraaiennest in een territorium gespaard behoeft te worden bij een ingreep.

- Nesten van grotendeels of geheel van menselijke activiteiten afhankelijke soorten (zoals ooievaar, torenvalk, kerkuil, steenuil, zwaluwen) zijn, indien ze nog in functie zijn, jaarrond beschermd. Het vervangen, repareren of in de directe omgeving verplaatsen van een kast voor één van bovengenoemde soorten wordt niet gezien als een overtreding, zolang er maar nestgelegenheid beschikbaar blijft.

De Flora- en faunawet is bij ruimtelijke ontwikkelingen van belang omdat bij de voorbereiding van de ontwikkeling moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering niet in de weg staat. De toets heeft alleen betrekking op het plangebied waar een planologische wijziging wordt gerealiseerd.

Onderzoek

In het bestemmingsplan Sluiskil Oost zullen de agrarische percelen in het zuidelijk deel van het plangebied wijzigen in bedrijventerrein zie figuur 2.1. Op deze gronden is, uitgezonderd twee windturbines, geen bebouwing aanwezig. Deze gronden zijn in gebruik als akkerland. De aanwezige dijk met beplanting wordt gehandhaafd. –Voor de overige gronden vindt geen functiewijziging plaats.

De huidige ecologische waarden zijn vastgesteld aan de hand van een veldverkenning op 22 juni 2010, een herhaling op 16 juni 2011 en algemene ecologische kennis en verspreidingsatlassen / gegevens (Broekhuizen, 1992; Limpens, 1997, www.ravon.nl, FLORON, 2002, en www.waarneming.nl) waarin waarnemingen zijn aangegeven.

Planten

Tijdens de veldverkenningen zijn geen beschermde soorten waargenomen. Voedselrijke akkers en bermen herbergen ook geen plantensoorten die staan vermeld op de lijsten van de Flora- en faunawet. Op het dijkrestant aan de zuidzijde, bij het Zijkanaal C, zijn evenmin geen beschermde soorten waargenomen, de beplanting geeft veel schaduw waardoor de dijk ongeschikt is voor een soort als marjolein.

Vogels

Broedvogels van akkerland, ruigten en bermen zijn te verwachten. Het betreft hier soorten als graspieper, scholekster, fazant, houtduif en mogelijk patrijs. Daarnaast komen er broedvogels voor die zijn gekoppeld aan boombeplanting (zwarte kraai, houtduif en mogelijk groene specht).

Het territorium van de steenuil zoals dat in 2002 is gekarteerd is niet meer aanwezig. Er is geen geschikte nestplaats, zeer weinig variatie en het is te besloten. Er is ook een nieuwe entree van Yara Sluiskil B.V. en een keerlus voor vrachtwagens.

Figuur 3.3. Beeld van de locatie waar in 2002 een territorium van steenuil is gekarteerd.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn sporen van mol en muizen waargenomen. Het betreft hier algemene soorten die staan vermeld op tabel 1 van de Flora- en faunawet. Mogelijk komt de veldspitsmuis voor in de ruige bermen van de dijk. Overige grondgebonden soorten van tabel 2 en 3 zijn in dit toch intensief gebruikte gebied niet te verwachten. Vooral de zone langs de wegbeplanting is aantrekkelijk als foerageergebied voor vleermuizen. Door het ontbreken van bebouwing heeft het gebied geen functie als kraamkamer of winterverblijf.

Amfibieën

Voedselrijk akkerland en bermen vormen voor de meeste amfibieën een onaantrekkelijk gebied. Op het motorcrossterrein op de Axelse vlakte ten westen van het Zijkanaal C (circa 1 kilometer afstand) is de soort in 2010 waargenomen (voortplantingslocatie).

Overige soorten

Het plangebied is ongeschikt als biotoop voor beschermde vissen, reptielen en insecten (vlinders, sprinkhanen en libellen). Genoemde beschermde soortengroepen stellen hoge eisen aan hun leefgebied; het tracé voldoet hier niet aan.

In tabel 3.2 staat aangegeven welke beschermde soorten er binnen het plangebied (naar verwachting) voorkomen en onder welk beschermingsregime deze vallen.

Tabel 3.2. Beschermde soorten binnen het plangebied en het beschermingsregime

Beschermingsregime Ffw						
tabel 1	tabel 2	tabel 3		vogels		
		bijlage 1 AMvB	bijlage IV HR	cat. 1 t/m 4	cat. 5	overig
Mol en muizen	geen	geen	geen		I	Diverse soorten

Toetsing

Voor de beoordeling zijn de volgende werkzaamheden relevant:

- bouwrijp maken gronden;
- bouwen;
- in productie.

Bouwrijp maken gronden

De werkzaamheden leiden mogelijk tot de verstoring van kleine zoogdieren, die aanwezig zijn in de bermen en de akker. Het betreft hier algemene soorten die staan vermeld op tabel 1 van de Flora- en faunawet. Het biotoop van de veldspitsmuis op de dijk wordt niet aangetast, daar dit een beschermde bestemming krijgt.

Door de werkzaamheden worden geen amfibieën verstoord, daar de werkzaamheden niet plaatsvinden in geschikt landbiotoop of voortplantingswater. Er is een kleine kans dat de rugstreeppad zich in het gebied gaat vestigen tijdens bouwwerkzaamheden. Door het treffen van mitigerende maatregelen (droog bouwterrein) is dit te voorkomen.

Broedvogels mogen niet worden verstoord.

Bouwen

De bouwwerkzaamheden zullen niet leiden tot een kans op verstoring van beschermde soorten, indien de werkzaamheden aansluiten op het bouwrijp maken. Wel dient rekening te worden gehouden met de mogelijke vestiging van rugstreeppad in het voorjaar, indien er op delen van het terrein open water (bouwput of in rijsporen) aanwezig is. Het is dan ook noodzakelijk om op het bouwterrein geen open water te hebben.

In productie

Doordat het een uitbreiding betreft van een bestaand industrieel complex is er geen sprake van kans op verstoring van beschermde natuurwaarden als gevolg van het in gebruik nemen van de nieuwe bedrijfsgebouwen. Er wordt gebruik gemaakt van dezelfde aan- en afvoerroutes en er zijn geen kwetsbare natuurgebieden in de directe omgeving aanwezig.

Conclusie

Ontheffing

De aanvraag van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig, daar er geen 'licht' of 'zwaar' beschermde soorten verstoord worden.

Zorgvuldig handelen

In de Flora- en faunawet staat ook het principe van "zorgvuldige handelen" beschreven. Dit is gericht op het voorkomen van onnodige slachtoffers (ook als geldt voor deze soorten een

vrijstelling). Uit het oogpunt van zorgvuldig handelen is het wenselijk om ruim voorafgaande aan de feitelijke ingreep de gras- en oevervegetatie, waar ingrepen zullen plaatsvinden, (frequent) kort te maaien en het maaisel af te voeren. Hierdoor wordt het gebied minder geschikt als leefgebied voor kleine zoogdieren en amfibieën. Deze zullen wegtrekken of zich niet vestigen. De kans op het onbewust doden van deze toch (algemene) dieren is daardoor duidelijk geringer en hiermee kan worden voldaan aan de doelstelling ten aanzien van het zorgvuldig handelen, zoals vastgelegd in de Flora- en faunawet.

Bij bouwwerkzaamheden en herinrichtingmaatregelen op het bestaande industrieterrein dient natuurlijk wel rekening te worden gehouden met de Flora- en faunawet, maar dat valt buiten de beoordeling van het planMER.

3.8. Overige milieuthema's

Bodemkwaliteit

Toetsingskader

Het beleid van de provincie Zeeland gaat uit van het principe dat de bodem geschikt dient te zijn voor de beoogde functie. De gewenste functie bepaalt als het ware de gewenste bodemkwaliteit.

Onderzoek

Heros Sluiskil B.V.

Op het zuidelijk deel van het bedrijventerrein van Heros stond vroeger de cokesfabriek ACZC en op het noordelijk deel een woonwijk, die in de volksmond ook wel bekend stond als de Vogeltjesbuurt. Beide terreindelen zijn de afgelopen jaren volledig onderzocht. De grond van de voormalige cokesfabriek is ernstig verontreinigd met ondermeer PAK en minerale olie, terwijl het grondwater voornamelijk verontreinigd is met cyanide, naftaleen, vluchtige aromatische koolwaterstoffen en ammonium. Hiervoor is in 1998 en 2004 een beschikking in het kader van de Wet bodembescherming afgegeven. De daarbij behorende beheersmaatregel betreft een eeuwigdurende grondwateronttrekking (om verspreiding van de verontreiniging buiten het zuidelijke terreindeel tegen te gaan) en een gedeeltelijk bovenafdichting. Via het monitoringssysteem wordt het functioneren van het onttrekkingssysteem jaarlijks gecontroleerd. In het saneringsplan is, in overleg met de gemeente Terneuzen, een bouwparagraaf opgenomen inzake toekomstige nieuwbouw. Een element hieruit is vrijstelling van nader toekomstig bodemonderzoek.

Op het noordelijk deel is in 2002 een verontreinigde spot aangetroffen van minerale olie. Deze verontreiniging is in 2007 verwijderd. De bodem is thans geschikt voor het beoogde industrieel gebruik.

Yara Sluiskil B.V.

Het terrein waarop de huidige fabrieken van Yara Sluiskil B.V. staan is gedeeltelijk verontreinigd. Bij nieuwbouw dient altijd aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd. Indien daaruit ernstige grondverontreinigingen aan het licht komen, worden deze in de regel verwijderd en vervangen door schone grond. De provincie geeft hiervoor de benodigde beschikkingen af dan wel kan volstaan met een zogenaamde BUS-meldingen.

Het uitbreidingsterrein ten zuiden van de fabrieksinstallaties is onbebouwd en voor zover bekend al decennia lang in gebruik voor landbouwdoeleinden. Hier worden geen verontreinigingen verwacht in de grond. Wel zou het grondwater in meer of mindere mate verontreinigd kunnen zijn als gevolg van mogelijk verspreiding van de aangetroffen grondwaterverontreiniging op het bestaande fabrieksterrein.

Conclusie

Voor nieuwe activiteiten geldt als randvoorwaarde dat ze geen (ernstige) bodemverontreinigingen mogen veroorzaken (zorgplichtbeginsel uit de Wet bodembescherming). Alle nieuw te ontstane verontreinigingen dienen te worden verwijderd tot aan de streefwaarde (geheel schoon) op kosten van de veroorzaker. Voorschriften in de benodigde vergunning moeten voldoende waarborgen voor bescherming van de bodemkwaliteit bieden.

Leidingen

Toetsingskader

Voor hoofdtransportleidingen en hoogspanningsverbindingen geldt dat deze gevolgen kunnen hebben voor het gebruik van gronden in de directe omgeving. Deze leidingen dienen dan ook geregeld te worden in een bestemmingsplan. Ook niet-hoofdtransportleidingen met veiligheidscontour, kunnen planologisch relevant zijn. Als planologisch relevante (buis)leidingen worden aangemerkt:

- hoogspanningsverbindingen met een spanning van 50 kV en hoger.
- buisleidingen voor transport van aardgas vanaf 16 bar en een uitwendige diameter van 50 mm;
- buisleidingen voor transport van aardolieproducten met een druk vanaf 16 bar en een uitwendige diameter van 70 mm;
- buisleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen zoals genoemd in het Besluit externe veiligheid buisleidingen;
- buisleidingen met een diameter van 400 mm en groter buiten de bebouwde kom.
- buisleidingen voor transport van afvalwater met een diameter van 400 mm en hoger van het Waterschap Scheldestromen (hoofdtransportleidingen van en naar de afvalwaterzuiveringsinrichting).

Niet-planologisch relevante leidingen vervullen een functie voor de aanwezige functies en behoeven geen bescherming of een regeling in het bestemmingsplan. Deze leidingen kunnen dan ook zonder planologische regeling worden aangelegd.

In de ontwerp Structuurvisie Buisleidingen 2011 – 2035 wil het Rijk ruimte bieden aan toekomstige buisleidingen en zorg dragen voor het vrijhouden van ruimte voor de hoofdverbindingen van buisleidingstransport van gevaarlijke stoffen. Deze vrij te houden leidingstroken zijn vastgelegd op de visiekaart behorende bij de Structuurvisie.

De op de visiekaart opgenomen leidingenstrook door de Koegorspolder ligt ruim 400 meter ten noorden van het plangebied van dit bestemmingsplan en heeft zodoende geen betrekking op het plangebied.

Onderzoek en conclusie

Binnen het plangebied bevinden zich veel leidingen en hoogspanningsverbindingen. Een groot aantal daarvan is planologisch relevant. In tabel 3.3 is een nadere specificatie van deze leidingen (leidingbeheerder, druk en diameter opgenomen. Voor solitaire planologisch relevante leidingen geldt dat deze in het bestemmingsplan geregeld moeten worden.

Tabel 3.3 Overzicht planologisch relevante buisleidingen en hoogspanningskabels in het plangebied

soort leiding	diameter en druk / spanning	leidingbeheerder
Hoogspanningsverbinding	50 kV	Delta N.V.
Hoogspanningsverbinding	2 x 150 kV	Delta N.V.
Etheen-/propeenleiding	6 inch, 90 bar	Shell
Etheen-/propeenleiding	6 inch, 90 bar	Dow Benelux N.V.
Stikstof-/zuurstofleiding	10 inch, 79,9 bar	Air Products
Hoofdtransportleiding aardgas	8 inch, 40 bar	Gasunie
Hoofdtransportleiding aardgas	12 inch, 40 bar	Gasunie
Hoofdtransportleiding aardgas	16 inch, 67 bar	Gasunie
Hoofdtransportleiding aardgas	18 inch, 40 bar	Gasunie
Hoofdtransportleiding aardgas	750 mm, 67 bar	Gasunie
Koelwaterleiding	2100 mm	Yara Sluiskil B.V
Hoofdtransportleiding water (2x)	600 mm	Delta N.V.

Het betreft leidingen waarvoor op grond van wetgeving op het gebied van externe veiligheidsafstanden gelden tot aan de 10⁻⁶ contour (zie paragraaf 3.3).

Archeologie

Toetsingskader

In 1992 heeft Nederland het Verdrag van Valletta (Malta) ondertekend. Dit verdrag bepaalt, dat er op verantwoorde wijze dient te worden omgegaan met het archeologisch erfgoed, onder andere in ruimtelijke planontwikkelingen. Dit verdrag heeft inmiddels zijn weerslag verkregen in een wijziging van de Monumentenwet 1988, die op 1 september 2007 in werking is getreden, de Wet op de archeologische monumentenzorg (WAMZ). Een belangrijk uitgangspunt, is dat het behoud in situ (op de oorspronkelijke plaats) voorgeaat op het behoud ex situ (opgraven en bewaren in depot). Van belang is dat door middel van vooronderzoek tijdig inzicht wordt verkregen in de archeologische waarden van een gebied, zodat deze bij beoogde planontwikkelingen kunnen worden betrokken. Voor de ruimtelijke ordening is een belangrijke bepaling, dat de wet niet van toepassing is op projecten met oppervlakte kleiner dan 100 m²; de gemeenteraad kan een hiervan afwijkende andere oppervlakte vaststellen.

Door de provincie Zeeland is geanticipeerd op deze wetgeving door het vaststellen van een provinciale richtlijn voor het opnemen van archeologie in bestemmingsplannen. Daarnaast is door de provincie de basis gelegd voor eigen beleid, door het vaststellen van de Archeologische MonumentenKaart (AMK) en de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW). In 2009 werd de beleidsnota 'Archeologie naar deltagoogte' en de 'Provinciale OnderzoeksAgenda Zeeland' (POAZ) vastgesteld.

In oktober 2008 is de Erfgoedverordening door de gemeenteraad vastgesteld. Op dit moment wordt samen met 8 andere Zeeuwse gemeenten gewerkt aan archeologiebeleid. Vooruitlopend hierop is een verkenning uitgevoerd naar het opstellen van interim-beleid en het herzien van de erfgoedverordening. In de praktijk wordt al gewerkt volgens het interim-

beleid. Hierdoor vormt archeologie een integraal onderdeel van de werkprocessen binnen de gemeente. De bestemmingsplannen zullen de basis vormen waarin archeologie is geregeld. De Erfgoedverordening fungeert als vangnet voor de bestemmingsplannen die nog niet zijn geactualiseerd.

Aan de hand van de archeologische toets zal bij planvorming de verwachtingswaarde van de locatie of het gebied worden beoordeeld. Wanneer bij een omgevingsvergunning afwijken niet mogelijk is dient de archeologische cyclus van onderzoek, waardering en waar nodig behoud te worden doorlopen. Het is daarbij van belang deze zo vroeg mogelijk te starten en hiervoor tijd en middelen te reserveren om oponthoud in de ruimtelijke of realisatieprocessen te voorkomen.

Onderzoek

Om inzicht te krijgen in de archeologische verwachtingswaarde van een gebied of locatie dient aan 5 criteria te worden getoetst.

1. De Archeologische Monumentenkaart (AMK). Deze kaart geeft de wettelijk beschermde archeologische monumenten weer en de door de RCE gewaardeerde gebieden met een zeer hoge archeologische verwachtingswaarde.
2. De Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW). Deze kaart geeft de verwachtingswaarde weer voor de bovenste (bovenste 1,20 meter), dagzomende, bodemlaag.
3. ARCHIS. Dit is de landelijke database waarin alle recent uitgevoerde archeologische onderzoeken en vondsten worden opgeslagen. Deze database geeft een indicatie van de vondsten die gedaan zijn. Veel of belangrijke vondsten geven een hogere archeologische verwachtingswaarde.
4. Zeeuws Archeologisch Archief (ZAA). In dit archief berusten de verslagen van alle in het verleden in Zeeland uitgevoerde bodemonderzoeken, gegevens over losse vondsten en dergelijke. Dit archief geeft een indicatie van de vondsten die in het verleden gedaan zijn. Veel of belangrijke vondsten geven een hogere archeologische verwachtingswaarde.
5. Aan de hand van de bodemkaart kan nagegaan worden welke geologische, voor de archeologie relevante, bodemlagen aanwezig zijn, namelijk:
 - a. pleistoceen: vanaf de Steentijd;
 - b. hollandveen: vanaf de IJzertijd en Romeinse tijd;
 - c. Duinkerke II: vanaf de Middeleeuwen;
 Duinkerke III; vanaf de Nieuwe tijd, lage of zeer lage trefkans.

Onderzoek In het onderhavige gebied bevindt zich geen (deel van een) terrein, dat op de AMK voor Zeeland aangegeven staat als een terrein van enige vastgestelde archeologische waarde. Op de IKAW is het plangebied grotendeels aangegeven als zijnde van een lage archeologische verwachtingswaarde, een kleiner deel zelfs van zeer lage verwachtingswaarde, dat wil zeggen dat er een lage en zeer lage trefkans is op de aanwezigheid van archeologische resten. In het plangebied is tot nu toe ook één vindplaats aangetroffen (direct langs de Koegorsstraat). Het betreft: **P.M. GEMEENTE/SCEZ.** Op luchtfoto's zijn geen aanwijzingen voor archeologische resten zichtbaar.

Conclusie

Voor het plangebied is het niet noodzakelijk archeologisch onderzoek uit te voeren in het kader van de planontwikkeling. Niettemin is de kans aanwezig dat archeologische sporen en vondsten in de bodem aanwezig zijn en dat deze in de uitvoeringsfase van het inrichtingsplan aan het licht komen. Voor dergelijke vondsten bestaat een wettelijke meldingsplicht ex. artikel 53 van de Monumentenwet. Bij graafwerkzaamheden dient men

dan ook attent te zijn op eventuele vondsten. Eventuele archeologische vondsten en / of sporen tijdens de werkzaamheden dienen onverwijld te worden gemeld bij de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland (SCEZ) te Middelburg en de gemeente Terneuzen.

Figuur 3.4 Uitsnede kaart van Rummelen

Aardkundige waarden

Er komen in het plangebied geen bijzondere aardkundige waarden voor.

Geurhinder

De opslag en het proces van de via vrijstelling geregelde activiteiten bij Heros Sluiskil B.V. vinden geheel luchtdicht plaats. Daardoor ontstaat geen geuremissie. De aard van de toegepaste en geproduceerde stoffen zijn ook niet relevant voor het ontstaan van geur rondom de installatie of de inrichting.

Voor Yara Sluiskil B.V. zijn nog geen definitieve plannen bekend voor het gedeelte ten zuiden van de Kruisweg. Er kunnen dan ook nog geen uitspraken worden gedaan over eventuele gevolgen voor de geurbelasting in het plangebied. Deze is sterk afhankelijk van de daadwerkelijke activiteiten die ter plaatse gaan plaatsvinden. Bovendien is het in het kader van de Wet milieubeheer goed mogelijk om eventuele geurhinderbeperkende maatregelen voor te schrijven. Vooralsnog wordt daarom vanuit gegaan dat in het bestemmingsplan Sluiskil-Oost geen maatregelen noodzakelijk zijn voor wat betreft het aspect geurhinder.

Wegverkeerslawaaï

Er worden binnen het plangebied geen geluidgevoelige bestemmingen (onder andere woningen) mogelijk gemaakt. Binnen het plangebied worden ook geen nieuwe wegen of reconstructies van wegen voorzien

De verkeersaantrekkende werking van de uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten binnen het plangebied zal beperkt zijn. Om deze reden is er geen sprake van een relevante toename van de geluidsbelasting langs de ontsluitende wegen en van de geluidbelasting op de gevel van geluidgevoelige bestemmingen.

Spoorweglawaai

De in het plangebied aanwezige spoorlijn is niet opgenomen in het zogenaamde Akoestisch spoorboekje. Derhalve gelden er geen geluidsnormen vanwege spoorweglawaai zoals bedoeld in de Wet geluidhinder.

4. Samenvatting en conclusies

4.1. Bestemmingsplan Sluiskil Oost

Door de gemeente Terneuzen is een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding voor het bedrijventerrein Sluiskil Oost. Op grond van het Besluit m.e.r. is het bestemmingsplan de planMER-plicht van toepassing. In het kader van deze planMER zijn een aantal sectorale onderzoeken uitgevoerd om de milieueffecten van het bestemmingsplan te toetsen.

4.2. Conclusies planMER

In het voorgaande hoofdstuk is voor de verschillende milieuthema's ingegaan op de mogelijke milieugevolgen door activiteiten die het bestemmingsplan Sluiskil Oost mogelijk maakt.

In dat kader zijn de aspecten milieuzonering, externe veiligheid, industrielawaai, luchtkwaliteit, water en ecologie het meest relevant. Daarnaast is kort aandacht besteed aan de aspecten bodemkwaliteit, leidingen, archeologie, aardkundige waarden, geurhinder, wegverkeerslawaaai en spoorweglawaaai.

Een overzicht van de belangrijkste sectorale conclusies zijn:

- Door het toepassen van milieuzonering in het bestemmingsplan kan zorg worden gedragen voor een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van de woningen in de kern Sluiskil en worden de bestaande bedrijven niet in hun functioneren belemmerd. Sectorale regelgeving (industrielawaai, externe veiligheid) is bij de beoordeling van de verdere groei van deze bedrijven doorslaggevend. Toekomstige bedrijven kunnen zich alleen binnen het plangebied vestigen wanneer zij vallen binnen de algemeen toelaatbare milieucategorieën.. Voor wat betreft de enkele agrarische bedrijfswoning aan de zuidelijke zijde van het plangebied wordt opgemerkt dat het beperkt afwijken van de geldende richtafstand desondanks aanvaardbaar wordt geacht. Het provinciale en gemeentelijke beleid is erop gericht om de Koegorspolder als geheel te transformeren naar een zeehaven- en industrieterrein waarbij deze agrarische bedrijfswoning op termijn zal worden opgekocht en het gebruik ervan wordt beëindigd.
- In het bestemmingsplan moet rekening worden gehouden met de regelgeving en het beleid over externe veiligheid. De toename van het GR wordt in het bestemmingsplan nader afgewogen maar in elk geval aanvaardbaar geacht.
- Binnen het plangebied worden geen geluidsgevoelige bestemmingen mogelijk gemaakt. De begrenzing van het gezonde industrieterrein moet worden geregeld op de plankaart (verbeelding) van het bestemmingsplan Sluiskil Oost. De buitengrens van de geluidzone, die in zijn geheel buiten het plangebied is gelegen, blijft ongewijzigd. De geluidzone van Axelse Vlake II – voor zover deze binnen het plangebied is gelegen – moet ook worden opgenomen op de plankaart.

- De eisen uit de Wlk vormen geen belemmering voor het bestemmingsplan. Iedere toekomstige uitbreiding wordt in het milieuspoor getoetst aan de grenswaarden. Indien nodig zullen aanvullende technische maatregelen
- Geconcludeerd wordt dat de beoogde ontwikkelingen van het zeehaven- en industrieterrein Sluiskil-Oost geen negatieve gevolgen heeft voor de bestaande waterhuishoudkundige situatie. De waterhuishoudkundige relevante ontwikkelingen voldoen aan de doelstellingen van duurzaam waterbeheer. In het bestemmingsplan moet de (binnenste) beschermingszone van de waterstaatkering verankerd worden op de plankaarten in de regels.
- De aanvraag van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig, daar er geen 'licht' of 'zwaar' beschermde soorten verstoord worden.
- Uit het oogpunt van zorgvuldig handelen is het wenselijk om ruim voorafgaande aan de feitelijke ingreep de gras- en oevervegetatie, waar ingrepen zullen plaatsvinden, (frequent) kort te maaien en het maaisel af te voeren. Hierdoor wordt het gebied minder geschikt als leefgebied voor kleine zoogdieren en amfibieën. Deze zullen wegtrekken of zich niet vestigen. De kans op het onbewust doden van deze toch (algemene) dieren is daardoor duidelijk geringer en hiermee kan worden voldaan aan de doelstelling ten aanzien van het zorgvuldig handelen, zoals vastgelegd in de Flora- en faunawet.
- Bij bouwwerkzaamheden en herinrichtingmaatregelen op het bestaande industrieterrein dient natuurlijk rekening te worden gehouden met de Flora- en faunawet, maar dat valt buiten de beoordeling van het planMER.
- Voor nieuwe activiteiten geldt als randvoorwaarde dat ze geen (ernstige) bodemverontreinigingen mogen veroorzaken (zorgplichtbeginsel uit de Wet bodembescherming). Alle nieuw te ontstane verontreinigingen dienen te worden verwijderd tot aan de streefwaarde (geheel schoon) op kosten van de veroorzaker. Voorschriften in de benodigde vergunning moeten voldoende waarborgen voor bescherming van de bodemkwaliteit bieden.
- Binnen het plangebied bevinden zich veel leidingen en hoogspanningsverbindingen. Een groot aantal daarvan is planologisch relevant. In tabel 3.3 is een nadere specificatie van deze leidingen (leidingbeheerder, druk en diameter opgenomen. Voor solitaire planologisch relevante leidingen geldt dat deze in het bestemmingsplan geregeld moeten worden. Het betreft leidingen waarvoor op grond van wetgeving op het gebied van externe veiligheidsafstanden gelden tot aan de 10⁻⁶ contour.

Bijlage 1 Externe veiligheid

1

bijlage

Bijlage 1 Externe veiligheid

1

Externe veiligheid

Normstelling en beleid

Beleidsvisie Externe Veiligheid provincie Zeeland

Bij ruimtelijke plannen is op basis van de provinciale beleidsvisie Externe Veiligheid (mei 2005) en het gemeentelijke milieubeleid geen uitgebreide verantwoording van het GR noodzakelijk wanneer:

- de geplande (kwetsbare) objecten buiten het invloedsgebied liggen (dan is er geen GR), of
- het een enkel (kwetsbaar) object in een nagenoeg maagdelijke omgeving betreft (dan is het GR zeer laag)¹, of
- het een enkel (kwetsbaar) object in een al zeer volle omgeving betreft, waardoor het effect op het GR marginaal is².

Als de risicosituatie niet voldoet aan de hiervoor genoemde voorwaarden a, b of c, is dus wel een uitgebreide verantwoording van het GR vereist. Hierbij moet aandacht worden besteed aan de aspecten:

- zelfredzaamheid van personen;
- beheersbaarheid van het ongeval;
- de resteffecten die overblijven als alle redelijkerwijs te treffen maatregelen zijn getroffen.

Besluit Externe veiligheid Inrichtingen (Bevi)

Voor risicovolle bedrijven (inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer) is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (hierna: Bevi), inclusief de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen (hierna: Revi) het toetsingskader. Het besluit geeft een wettelijke grondslag aan het externe veiligheidsbeleid rondom risicovolle inrichtingen. Het doel van het besluit is de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen tot een aanvaardbaar minimum te beperken.

Grenswaarde richtwaarde voor (beperkt) kwetsbare objecten

Op basis van het Bevi geldt voor het PR rondom een risicovolle inrichting een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten¹². Voor kwetsbare objecten dient de contour van het PR met kans 10^{-6} als grenswaarde te worden aangehouden bij het vaststellen van een bestemmingsplan. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt de contour van het PR met kans 10^{-5} als grenswaarde. De contour van het PR met kans 10^{-6} is voor beperkt kwetsbare objecten een richtwaarde waar, mits dat goed wordt onderbouwd, van kan worden afgeweken. Voorts is van belang dat risicovolle bedrijven van derden op grond van het Bevi buiten beschouwing worden gelaten bij de toetsing aan het PR. Dit wordt gerechtvaardigd doordat risicovolle bedrijven geacht worden om een goede

¹ Tot een factor 10 onder de oriënterende waarde vereist de provincie geen uitgebreid onderzoek naar het groepsrisico.

² Tot een toename van het groepsrisico van 10% beschouwt de provincie de toename als marginaal.

inschatting te maken van risico's die samenhangen met de bedrijfsvoering van henzelf en hun omgeving. Ten aanzien van het bepalen van het GR worden (beperkt) kwetsbare objecten behorende bij risicovolle bedrijven van derden betrokken.

Definities van kwetsbaar en beperkt kwetsbare objecten

Daarnaast geeft het Bevi definities van kwetsbaar en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbare objecten zijn onder andere bedrijfsgebouwen en verblijfsterreinen waar op enig moment grotere groepen mensen kunnen verblijven. Onder grotere groepen mensen worden volgens de toelichting op het Bevi groepen van 50 personen of meer verstaan¹. Andere bedrijfsgebouwen, zoals opslagloodsen en kleine werkplaatsen, zijn ingevolge het Bevi aan te merken als beperkt kwetsbare objecten. Naar de aard van het gebruik van deze gebouwen, is het niet aannemelijk dat in deze gebouwen tengevolge van een ongeval (met in dit geval een windturbine) grote groepen personen om kunnen komen.

Op grond van het Bevi (artikel 1, lid 2) geldt nog ten aanzien van de toetsing aan het plaatsgebonden risico dat risicovolle inrichtingen niet als kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object worden beschouwd voor andere risicovolle inrichtingen.

Verder heeft de gemeenteraad in het kader van het bestemmingsplan beoordelingvrijheid over de vraag of een object als (beperkt) kwetsbaar object moet worden aangemerkt². Daar waar dit aan de orde is, wordt in de toetsing aangegeven waar een afweging omtrent de kwetsbaarheid van een bedrijfsgebouw tot een nadere afweging heeft geleid.

Warmtekrachtinstallaties en centrales worden naar het oordeel van de gemeenteraad in geen geval aangemerkt als kwetsbare objecten, aangezien deze niet vergelijkbaar zijn met de in het Besluit externe veiligheid inrichtingen genoemde objecten met een hoge infrastructurele waarde (zoals een elektriciteitscentrale).

De voormalige stortplaats wordt evenmin beschouwd als een (beperkt) kwetsbaar object aangezien hier nauwelijks mensen verblijven.

Groepsrisico

Het Bevi bevat geen norm voor het GR. Wel geldt op basis van het Bevi een verantwoordingsplicht voor het GR in het invloedsgebied rondom de inrichting. De in het externe veiligheidsbeleid gehanteerde norm voor het GR (zie hieronder) geldt daarbij als buitenwettelijke oriëntatiewaarde. Voor het GR geldt:

- 10^{-5} voor een ongeval met meer dan 10 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-7} voor een ongeval met meer dan 100 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-9} voor een ongeval met meer dan 1000 dodelijke slachtoffers;
- enzovoort (een rechte lijn door deze punten bepaalt de norm).

De verantwoordingsplicht geldt zowel voor bestaande als nieuwe situaties.

Besluit risico's zware ongevallen (BRZO 1999)

Het besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO 1999) stelt eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland ten aanzien van de preventie en de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Daarnaast wordt in het Brzo 1999 de wijze waarop de overheid daarop moet toezien geregeld. Provincies en gemeenten spelen hier als coördinerend bevoegd gezag Wet milieubeheer (Wm) een centrale rol.

¹ Stb. 2004, 250, p. 28-29.

² Stb. 2004, 250, p. 28-29 en 61; zie ook de toelichting op de recente aanpassing van het Bevi (het zogenaamde Bevi II) Stb. 2008, 380, p. 11.

Windturbines

Windturbines zijn geen risicovolle inrichtingen in de zin van het Bevi. Evenwel is het mogelijk dat ten gevolge van een ongeval met een windturbine een grootschalige calamiteit optreedt. In de huidige wet- en regelgeving is momenteel geen methodiek voor het beoordelen van veiligheidsrisico's rondom windturbines voorgeschreven. In de praktijk wordt daarom doorgaans de systematiek uit het Handboek Risicozonering Windturbines gehanteerd¹. In het handboek wordt qua normstelling voor windturbines aangesloten op de normstelling zoals die in het Bevi wordt toegepast voor risicovolle inrichtingen. Overigens is het de bedoeling dat het toetsingskader uit het handboek per 1 januari 2011 in het Activiteitenbesluit integraal wordt overgenomen.

Bij het bepalen van het GR wordt in het geval van windturbines de contour van het PR met kans 10^{-8} gehanteerd als invloedsgebied gehanteerd.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (CRVGS)

Voor het transport van gevaarlijke stoffen gelden de normen voor het PR en de oriënterende waarde voor het GR zoals hiervoor aangegeven. Het belangrijkste beleidsdocument is daarbij de Nota Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (NRVGS) uit 1996. De uitgangspunten van de NRVGS zullen op hoofdlijnen worden overgenomen in twee Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) op grond van de Wet milieubeheer (Wm). Het gaat om het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Als voorbode van deze AMvBs is op 4 augustus 2004 de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (CRVGS) in de Staatscourant gepubliceerd. Het Bevb en Bevt zullen de NRVGS en de CRVGS gaan vervangen. Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden. Het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) zal naar verwachting in 2012 in werking treden.

Basisnet Vervoer gevaarlijke stoffen

De spanning tussen ruimtelijke ontwikkelingen, vervoer van gevaarlijke stoffen en veiligheid neemt toe (Nota Mobiliteit, 2005). Met het Basisnet Vervoer Gevaarlijke Stoffen (hierna: Basisnet) wordt een duurzaam evenwicht gecreëerd tussen deze belangen.

Op dit moment wordt het Basisnet ontwikkeld. Voor hoofdvaarwegen, rijkswegen en spoorwegen wordt beoogd een duurzaam evenwicht tussen ruimtelijke ontwikkelingen, vervoer van gevaarlijke stoffen en veiligheid te creëren. Dit gebeurt door de wegen in te delen in categorieën. Deze categorieën verschillen in de mate waarin er beperkingen gelden voor vervoer op de wegen en ruimtelijke ontwikkelingen langs de wegen. Hierbij geldt dat beperkingen voor het vervoer worden vastgelegd in een gebruiksruimte, beperkingen voor ruimtelijke ontwikkelingen worden vastgelegd in een veiligheidszone. Voor de modaliteiten water en weg zijn voorlopige indelingen gemaakt. Het Kanaal van Gent naar Terneuzen maakt onderdeel uit van het Basisnet Water. Hieraan kunnen nog geen rechten worden ontleend. Het streven is het basisnet voor de modaliteiten spoor, weg en water tegelijk vast te stellen. In de eerder genoemde Btev wordt het Basisnet vervolgens van een juridische basis voorzien.

In december 2009 is, vooruitlopend op de inwerkingtreding van het Bevt, een wijziging gepubliceerd van de CRVGS². Deze wijziging houdt in dat ten aanzien van de risico's die

¹ H. Braam, G.J. van Mulekom & R.W. Smit, Handboek Risicozonering Windturbines, SenterNovem: Den Haag 2005.

² Besluit van 15 december 2009, Stcr. 2009, 19 907.

samenhangen met het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg en over het water reeds moet worden aangesloten bij de benadering van het Basisnet Weg respectievelijk het Basisnet Water. Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over het water houdt dit in dat voor de maatgevende contour voor het PR (10^{-6}) ervan moet worden uitgegaan dat deze is gelegen op de oever van in de bijlage bij het CRVGS aangegeven vaarroutes. Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is een bijlage aan het CRVGS toegevoegd waarin de maatgevende contour voor het PR (10^{-6}) per wegvak is aangegeven.

Voor het GR geldt voor zowel het vervoer over het water als over de weg een verantwoordingsplicht voor ruimtelijke plannen indien daardoor het aantal aanwezige personen in het invloedsgebied wordt vergroot. Als invloedsgebied geldt de grootste afstand gemeten aan de hand van 1%-letaliteitsgrens.

Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor wordt momenteel gewerkt aan het Basisnet Spoor. De definitieve resultaten voor de risico's die samenhangen met het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor worden pas medio 2010 verwacht. In de eerder genoemde wijziging van de CRVGS is om die reden besloten om de risicobeoordeling rondom het spoor vooralsnog ongewijzigd te laten. Dit houdt in dat voor ruimtelijke plannen die zijn gelegen op een afstand van meer dan 200 meter van het betreffende spoortracé geen beperkingen gelden.

Besluit Externe veiligheid Buisleidingen (Bevb)

Op 1 januari 2011 zijn het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende ministeriele regeling, de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb), in werking getreden. Deze AMvB sluit aan bij de risiconormering uit het Bevi. Daarbij worden de huidige toetsings- en bebouwingsafstand vervangen door een afstand voor het PR en een afstand voor het invloedsgebied van het GR. Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu adviseert, voor zover de afstanden bekend zijn, met deze nieuwe normstelling rekening te houden.

Dit houdt in dat ruimtelijke plannen moeten worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico en de oriënterende waarde voor het GR. Voor het PR geldt dat er binnen de risicocontour van 10^{-6} geen kwetsbare objecten kunnen worden gerealiseerd. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt deze waarde als een richtwaarde. Op grond van de hiervoor genoemde circulaire geldt een bebouwingsafstand van 4 of 5 meter.

